

ELOFIZETES

HELYBEN ÉS VIDÉKEN

Egész évre 840 Le.

Fél évre 420 Le.

Negyed évre 210 Le.

Havonta 70 Le.

Hirdetések díjazásai sz. 11.

Megjelenik naponta reggel

Egyes szám ára 4 lej, vasárnap

5 lej. Bucarestben 50 banival
több.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

* Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF. *

Szerkesztőség.

Árad, Acsev-palota.

Kiadóhivatal

Istv. Regele Ferdinand 4/22

(József főherceg-ut.)

Aradi Nyomda Vállalat.)

Sürgönyeim: Közlöny, Árad

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal

151.

1925.

Pontban tizenkettőkor, 1924-nek utolsó éjszakáján elaludt a villany, pillanatra sötétség borult a városra és az újbóli világosság mellett mámoros tömegek pohárral a kezükben köszöntötték az ifju esztendő: a reménythozó 1925-öt. Pezsgő, bor és éljenzés között kezdte meg pályáját az új év és ezzel is fog búcsuzni tőlünk, ha már letelt az ideje. Ma még bizunk benne, mert még új, még remélhetünk tőle, hisz az egymásután rohanó komor esztendők egyebet sem adtak nekünk, mint a reményt.

És vajjon az ujjongva fogadott új esztendő, a rózsásarcu fiatal 1925. tényleg valóra váltja-e reményeinket? Tavaly is nagy bizalommal vártuk a ma távozott év eljövételét és most, amikor lezártuk ezt a szomorú és nyomoruságos évet, megállapíthatjuk, hogy ismét csalódtunk, mert 1924. nemhogy jobb kornak lett volna a beköszöntője, sőt inkább még nagyobb bánatot és elkeseredést hozott. Ezt azonban tegnap este tizenkét órakor, Szilveszter rózsás éjszakáján elfeledtük. Ki gondol arra, ami elmúlt! 1924. már csak a távlat ködéből villog elő, most újat várunk az újtól.

Érdekes, hogy mennyire naiv az ember. Még mindig szentül hiszi, hogy máról-holnapra, 1924-ről 1925-re sok minden megváltozhat. Egy rövid nap elégséges ahhoz, hogy az eddigi bajok elmuljanak, évtizedek nagy hibái eltűnjenek és ezek helyébe egy jobb, tisztultabb és igazabb világ jöjjön. Hisz mindenki tudja és érzi, hogy ez lehetetlen, az új esztendő köszöntésének és a régi esztendő búcsuztatásának csak a szép szimbóluma van meg, a helyzet megváltozásához azonban hosszú esztendők, rendszerváltozások szükségesek. És mégis... Ne ingassuk meg m. ezt a szép és oly mélyen gyökerező idealizmust. Higyjünk mi is az új esztendő varázsában, higyjünk azt, hogy minden meg fog változni és az átmulatott mámoros éjszaka után egy jobb, tisztultabb és igazabb reggelre ébredünk. Higyjünk, hogy a magyar kívánságok teljesedésbe mennek és Trianont, Alba-Julit úgy értelmezik velünk szemben, amint azt értelmezni kell és amint azt mi oly sóvárogva várjuk. Higyjünk, hogy új hazánk tényleg új hazánk lesz és reméljük azt is, hogy mi nem leszünk ennek a hazának a mostohái. És higyjünk még sok-sok boldogságot: pénzkrisis eltűnését, drága-

ság megszűnését, gazdasági életünk feljavulását és a nagy konszolidáció eljövételét. Reméljük mi is mindezeket az új 1925-től

és reméljük azt is, hogy tőle — ideje multával — mint hű öreg barátától búcsuzunk, akiben nem csalódtunk.

Románia kártérítést követel Németországtól.

Román jegyzék a párisi konferenciához.

Bucurestből táviratozzák: A szövetséges pénzügyminiszterek párisi konferenciájával kapcsolatban a kísértenteben tárgyalások folytak abban az irányban, hogy közös tiltakozó jegyzéket intézzenek a szövetséges nagyhatalmakhoz. A Dimineata szerint ezek a tárgyalások meghiusultak, illetve az érdekelt államok külön-külön fognak tiltakozni a szövetségesek-

nél. A román jegyzék kifejté, hogy a német kártérítés ügye Romániával szemben nem lett elintéztve, ezért Románia sem fizetheti ki az osztrák-magyar adósságokból reá eső részt. A jegyzék hangsúlyozza, hogy Románia részt kíván venni a konferencián már azért is, mert a román petroleum telepek elpusztítása miatt járó kártérítés ügye a konferencia napirendjén szerepel.

Bulgária minisztereinek elhagyta Romániát.

Cankoff nyilatkozata a bolsevik veszedelem elleni védekezésről.

(Bucuresti, december 31.) Cankoff bolgár miniszterelnök tegnap az Athene Palace szállodában levő lakásán fogadta a fővárosi sajtó képviselőit és ismertette előttük utazásának célját, valamint annak eddigi eredményeit. A bolgár miniszterelnök kifejtette, hogy látogatásával a Balkán államok vezetői közötti személyes kapcsolatot kívánta megvalósítani. Szükség van erre a kapcsolatra — mondta a bolgár miniszterelnök — a fenyegető bolsevik veszedelem miatt is. A bolgár kormány át van hatva a béke eszméjéről s ezért úgy Bucurestben, mint Belgrádban megegyezést keres. Bucurestii tartózkodása alatt csupán általános jellegű tárgyalá-

sokat folytatott, anélkül, hogy formális megállapodásra jutottak volna. Erre különben nincs is szükség, mert a kommunista veszély nem oly komoly, hogy formális szerződés megkötését vonná maga után. A most folytatott megbeszélések azonban mindenesetre elvi megállapodásokhoz fognak vezetni. Cankoff ezután kijelentette, hogy a békeszerződésekből folyó román-bolgár vitás kérdések már majdnem kivétel nélkül elintéztést nyertek és Románia új szófiai követének, Bilturescunak a bolgár fővárosba való megérkezése után végleg rendezve lesznek. A bolgár miniszterelnök ma este tíz órakor elutazott a fővárosból.

Miért marad el Köln kiürítése.

Az angol kormány rideg magatartása Németországgal szemben. — Amerika békíteni próbál.

(Páris, december 31.) A Journal jelentése szerint Hósch Németország párisi nagykövete ma megjelent Herriot miniszterelnöknél és arra kérte, hogy legyen tekintettel Németországra jóakarátára és arra a visszahatásra, amelyet Köln kiürítésének elhalasztása a német politikai helyzetben okozna. A Havas Távirati Iroda jelenti Londonból, az angol kormánykörök azt tervezik, hogy a Németországnak átnyújtandó jegyzékben Köln megszállásának meghosszabbítását azzal fogják indokolni, hogy a katonai mulasztásokat Németország január tizedikéig nem fogja tudni rendbehozni. A további érvelések szerint

Németország a kötelezettségeit elégtelenül hajtotta végre. Szükséges az ellenőrző-bizottság végleges jelentésének bevárása is, hogy Németországnak a jövőben való teljesítőképességét megállapíthassák. Az angol kormány, merre magatartása miatt D'Abernon berlini angol nagykövet visszavonul. A Daily Telegraph diplomáciai tudósítója szerint a Németországhoz intézendő jegyzék előzetes szövegét az angol külügy- és hadügyminiszteriumok mérlegelték. A két angol miniszterium tervezete szerint a jegyzék nagyon rövid. A lap szerint nem is valószínű, hogy a szövetségesek kifejezést adnának a jegyzékben

annak a meggyőződésnek, hogy Németország komoly és nyílt mulasztást követett el, minthogy az ellenőrző-bizottság végleges jelentésének beérkezése előtt az angol és az olasz kormányok nem hajlandók ilyen elhamarkodott nyilatkozatra. A jegyzék ki fogja fejteti, hogy a szövetségesek nincsenek abban a helyzetben, de nem is hajlandók Köln kiürítéséről véglegesen dönteni, miután az ellenőrző-bizottság végleges jelentése késedelmesen fog beérkezni. Eddig még afölött sem döntöttek a lap szerint, hogy a szövetségesek közös jegyzéket vagy külön-külön jegyzéket fognak a berlini kormányhoz intézni. Londoni jelentés szerint az Észak-amerikai Egyesült-Államok diplomáciai lépéseket fog tenni az antant-fővárosokban és Berlinben, hogy a kölni konfliktust békésen intézzék el. Clemenceau francia pénzügyminiszter ma nyilatkozott a Newyork Heraldban és nyilatkozatában hangsúlyozta, hogy Franciaország sohasem kérte amerikai adósságainak a törlését. Kötelezettségeit mindig elismerte és csak azt reméli, hogy az Egyesült-Államok hosszabb moratoriumot engedélyez Franciaország számára.

Mozdonyokat ad Magyarországnak Romániának.

Bucurestből táviratozzák: Dr. Maholescu, annak a román bizottságnak az elnöke, amely a magyar kormányral Budapesten a kártérítésekről tárgyal, most visszaérkezett Bucurestbe. A bizottság tárgyalásai során meggyezésre jutott, hogy Magyarország a világháború alatt a Romániában rekvirált állatok egy részének elvételeért kárpótlásképpen megfelelő pénzüsszeget fizet 1925. január elsejétől. A kártérítést azonban nem készpénzben, hanem mozdonyokban fizeti meg Magyarország. Rövidesen román mérnökökből álló bizottság utazik Budapestre a mozdonyok építésének megbeszélése és a mozdonyok átvétele céljából. A magyar állanvasutak igazgatósága ezzel egyidejűleg értesítést küldött a CFR, vezérigazgatóságának, amelyben közli, hogy azokat a petroleum-szállító vagonokat, amelyeket szintén a háború alatt vittek Magyarországra, most átve-

Nem engedélyezik a kiszolgálási-díjakat Aradon. Elentét az ármegállapító-bizottság és a döntőbírósg között.

Arad város ármegállapító bizottsága ma délelőtt tíz órakor folytatta maximáló ülését, amelyen tárgyalás alá került, a törvényesek döntőbírósga által a vendéglősök részére engedélyezett 8 százalékos kiszolgálási díj ügye is. A bizottság úgy határozott, hogy a város nem veszi tudomásul a döntőbírósg határozatát, először, mert erről hivatalos értesítést nem kapott, másodsor, mert a bizottság által meghatározott eddigi árakban egy tíz százalékos kiszolgálási díj foglaltatik benne. Egyben kimondotta a bizottság, ha a vendéglősök szedik az általában szóbelleg engedélyezett nyolc százalékos kiszolgálási díjat és ha ezáltal a spekulatörvény rendelkezéseibe ütköznek, viselkedniük kell tervényes követelményeit. Az ármegállapító bizottság úgy határozott, hogy a vendéglői életneműek közül azokat, amelyek nem tartoznak a legszükségesebbi élelmiszerekhez, *fel-függeszti a maximálás alól.* A levesek árai a régiók maradtak, a lencse főzelék árát 8 lejről 9 lejre és a főzeléket feltéttel 14 lejről 15 lejre emelték. A sült és főtt tésztaeműek árait tekintettel a tisztadrágaságra, tíz-husz százalékkal felemelték. A főtt tojás árát darabonként 3.50-bert és a likőrtőjását 6 lejben állapította meg a

bizottság. Javaslat érkezett a bizottsághoz, hogy a halfélék árait lényegesen szállítsa le. Hosszas vita után úgy határozták, hogy a

halfélék maximális árai a régiók maradjanak, mert régi tapasztalat bizonyítja, hogy árszállítás esetén azonnal eltűnnek a piacról.

Január 5-én ül össze a német birodalmi gyűlés.

Berlinből táviratozzák: Az új birodalmi gyűlést január ötödikére hívták egybe.

Titokzatos rablógyilkosság Londonban.

Megölték és kiraboltak egy angol lordot. — Hogyan távozott a gyilkos a bezárt szobából.

(London, december 31.) Két nap óta a londoni rendőrség rendkívül titokzatos gyilkosság kiderítésén fáradozik. Két nappal ezelőtt reggel négy óra előtt izgatott hang hívta fel telefonon Scotland Yardot:

— Itt lord Vevers inasa beszél. A lordot meggyilkolták a Liverpoolstreeti lakásának hálószobájában... Kérem jöjjenek azonnal.

Willly Brownnak, a leghiresebb angol nyomozónak a vezetésével azonnal bizottság ment ki a helyszínére, amely megállapította, hogy a telefonálás nem származhatik a lord inasától, mert az négy nap óta szabadságon van egy távoleső városban. A lord hálószobája a villa második emeletének balszárnyán volt. Egyetlen ajtó a hatalmas ebédlőből nyílt és az ablakai a parkra néztek. Brown kétszer kopogott a hálószoba ajtaján, de sommi választ sem kapott. Majd amikor ismételt kísérletei dacára sem tudott bejutni, tűzoltókat hívott, akik tolólétrával vonultak ki. A gyilkos az ajtón távozhatott, mert az belülről volt bezárva, amit bizonyított az, hogy

a kulcs a zárban volt. Az egyetlen utat a gyilkos számára tehát az ablak maradt. A tűzoltók megérkezése után ezt a feltevést is el kellett eiteni, mert az ablak is belülről volt bezárva. A detektívek végre is bevágták az egyik ablak-táblát és azon keresztül jutottak a szobába, ahol borzalmas látvány tárult a szemek elé.

Lord Vevers, a 75 éves aggasztóan borzalmasan összeroncsolva feküdt az ágyában meggyilkolva. A falba épített páncélkazetta, amelyben milliókat érő családi ékszereket és nagyösszegű pénzt tartott a lord, üresen állott, mert elvitt belőle mindent a gyilkos. Az öngyilkosság feltevése fel sem merülhetett, mert a lord úgy össze volt darabolva, hogy a kapott sérülések egy tizedrésze is nálalos lett volna. Két kiváló építészeti szakértővel vizsgáltatták meg az épületet a pincétől a padlásig, de titkos ajtónak vagy ablaknak még nyomát sem találták, amelyen a gyilkos elmenekülhetett. Most mozgósították London összes detektívjeit annak megállapítására, hogyan követték el a gyilkosságot, ki követte el a gyilkosságot

és hogyan távozott el a bezárt szobából. Egész London nagy izgalommal várja a rejtély megoldását.

Eltiltották a buza kivitelét.

Felemelték az egységes kenyér árát.

Bucurestüből táviratozzák: A tegnapi minisztertanácson Bratianu Jonel miniszterelnök elnöklésével végleg elhatározták, hogy Bratianu Vintilla résztvesz a szövetséges pénzügyminiszterek párisi konferenciáján. Ezután a buza kérdéssel foglalkozott a kormány és úgy döntött, hogy úgy a buza, mint annak melléktermékeinek kivitelét teljesen eltiltja. A minisztertanács a buza árát vagononként 90.000 leiben állapította meg. Ha a hatóságok a szabad kereskedelem útján ezen az áron a lakosság részére szükséges buzamennyiséget nem képesek beszerezni, úgy rekviráláshoz folyamodhatnak. A minisztertanács kötelezővé tette az egységes kenyérliszt őrlését. Az integrált kenyér árát kilogrammenként 10.50 leiben állapították meg.

— Ideges embereknél és lelkibetegknél az enyhe FERENC JÓZSEF keserűviz jó emésztést, tiszta fejet és nyugodt alvást teremti.

TARCA

A legnagyobb magyar büntetőjogász.

Emlékezés Csemegi Károlyra.

Írta: Lukácsy Lajos.

— Major Carl Csemegi kiálltott be a kitárt fogház ajtaján a temesvári várban a főprofosz: Sie sind entlassen! Másfél évi raboskodás után egy szőke, kistermetű fiatalember szedte össze a cök-mókját és bucsuzott fogolytársaitól. Az igénytelen kinézésű emberkében óriási ész és szellem lakott, aki később eszével és tudományával egész Európa jogászvilágát maga felé irányította. Csemegi Károly, aki a csongrádme gyei Nasch-családból származott, gimnáziumi és jogi tanulmányai bevégezése után beállt katonának és végigküzdötte az 1848—49-ki szabadságharcot. Mint katona vértéségével és lángeszű stratégiai tetteivel annyira kitüntette magát, hogy Bem, a mindenható tábornok, az alig 22 éves fiatalembert őrnaggyá léptette elő. Háború után elfogták és a temesvári várban zárták el. Be is akarták sorozni az osztrák hadseregbe, de gyenge testalkata miatt alkalmatlannak találták és kibocsátották. Csemegi ekkor Aradra jött, majd letette az ügyvédi vizsgát és Aradon ügyvédi irodát nyitott, de nem sokáig ügyésdeskedhetett itt, mert az

osztrák hatóságok üldözése miatt amelyek nem jó szemmel nézték a volt magyar őrmagy népszerűségét, kénytelen volt inodáját az aradme gyei Butym faluba áttenni. Klienseivel azonban Aradon fentartotta az összeköttetést, hetenként bejött Aradra, ahol helyettesénél, dr. Perger János ügyvédnél, aki később Arad város kiváló főügyésze volt, találkozott. Amidőn a hatóságok megszüntették el lene üldözésüket és megengedték, hogy Aradra visszatérhessen ügyvédi irodáját folytatni, Aradon a legkeresettebb ügyvédek egyike lett, sőt Arad polgársága több ízben ajánlotta fel neki a város polgármesteri állását, amit azonban ő szerényen visszautasított.

A magyar alkotmány helyreállítása után az igazságügyminisztériumba mint titkár került be. Ezen elhatározására, hogy nagyjövendelmű ügyvédi irodáját a szerény titkári állással cserélje fel, részben egyetlen 16 éves fiának, akit imádásig szeretett, itt történt korai halála okozta, részben pedig azon körülmény, hogy Fischer nevű apósa, aki a soborsini gróf Nádasdy-uradalmak bérloje volt, miután egy nagy perre: gróf Nádasdyval szemben elvesztette, a világo si szőlőjében agyonlőtte magát. Az igazságügy minisztériumban a legfontosabb törvényjavaslatok készítésével bízták meg, mely feladatát a legteljesebb megalégedésre oldotta meg, s a bírói hatalomról szerkesztett törvényjavaslatának előadásá

után államtitkársággig emelkedett.

Nagyszabásu működésének ki magasló pontja azonban a korszakot alkotó magyar büntető törvénykönyv volt, amely a hazai büntető törvényhozásnak hosszú időre alapját vetette meg. — Később aztán bírói pályára lépett, a Kuriánál tanácselnök lett és itt iparkodott a büntető törvénykönyvbe letett elveit a gyakorlatban megvalósítani. Működése a jogalkotás, a jogalkalmazás és tudományos jogművelés terén korszakot alkot. Erdemei elismeréséül valóságos belső titkos tanácsos lett, majd a Szt. Istvánrend középkeresztjével tüntette ki az uralkodó. Ennek a kitüntetésnek érdekes oldala van. A Szt. Istvánrend házi törvényei szerint, akit a rend középkeresztjével tüntetnek ki, annak joga van a báróságra, de ezért külön folyamodni kell. Jóka Mórt az illusztris magyar író is ez a kitüntetés érte. Jóka azonban nem vette igénybe a jogát, hogy a báróságért folyamodjék, viszont az osztrák kamarilla intrikája Csemeginek elvágta az útját a joghoz, pedig Csemegi, amelyen szerény volt, nem vette volna igénybe, hiszen nem volt senkije, akire e méltóságát hagyhatta volna. Csemegi kitüntetése előtt a Szt. Istvánrend kancellárja megszüntette azt a kiváltságot, hogy a rend középkeresztjesei a báróságért folyamodhassanak. Csemegi elfogadta a kitüntetést és cseppet sem alterálta őt a rend kancellárjának a rendelete, kitüntette őt

az egész jogászvilág és neve és emlékre sokáig élni fog a bárói cím nélkül is.

Egy alkalommal, midőn Budapesten voltam, kirándultam a Margit-szigetre, ahol Csemegit egy árnyas fa alatt újságot olvasva láttam, hozzá mentem, nagyon örült találkozásunknak, se vége se hozza nem volt az Aradról való érdeklődésének. Másnap aztán meghívására budapesti lakásán meglátogattam.

— Van-e nagy büntető praxisa? kérdezte tőlem.

— Semmi, válaszoltam, nem vállaltok büntető ügyeket. Rám nézett csodálkozva. Elmondtam aztán, hogy mi készített erre. Kezdő ügyvéd koromban egy ízben a törvényesek pentárában dolgoztam több ügyvédtársammal, amidőn a szomszéd terem ajtajából benyitott Nagy Sándor, a törvényesek elnöke.

— Egy ügyvéd urat kérek, bűnügyi védelemre, mondotta. — Mindannyian irattaink fölé hajtottuk a fejünket, erősen dolgoztunk, mintha nem hallottuk volna a felszólítást, egyikünk sem akart vállalkozni, mert ez gratis dolog volt.

— Na, jöjjön Ön, — szólott hozzám — Ön a legfiatalabb, kárpótlásul a legelső csődöt fogja kapni, mondá nevetve. Bementem a tárgyaló terembe, az előadó bíró előadta a bűnügyet, halmagyvidéki eset volt, egyik hegyszakadékban egy ember holttestét találták. A vádlott erősen tagadott, de a bizonyítékok ellene szóltak, ráol-

„Életem legérdekesebb emléke“!

Egy régivágású öreg kereskedő mesél az új kereskedő nemzedéknek. — Maresch Gyula, aki még ma sem ismeri a váltót meg a hitelt. — Amikor még szivarokat hordott a nagy Deák Ferencnek és beleszólt a magas politikába is.

Maresch Gyula egy hetven-egyesztendős fehérhajú, finom mo-solyu bácsi. Szép időben künn áll a boltjában, diskurál a hozzá hasonló öreg aradi urakkal, akik még emlékeznek a régi jó időkre, ha csunya az idő, behúzódik boltjába és ugyancsak diskurál az ő mindennapos vendégeivel, akik so- kat, szépet beszélnek egy letűnt és soha vissza nem jövő korról. Arról a korról, amelyben még fia- calok voltak és amelyben még más volt a kereskedői mentalitás, etikai felfogás és amikor nem is- merték a fantasztikus kamatu bankkölcsönöket. Maresch Gyula, aki ma a legöregebb aktív keres- kedő Aradon, ebben a csunya idő- ben fel s alá tüpeg hatalmas üzle- tében a sok furcsa hölmi között a földi kurát velem. Szépen, lassan, kofáatosan, öregesen beszél, a sok ideges, türelmetlen mai beszéd után igazán jól esik egy kis ré- diskurzus is.

1882-ben megnyílik egy kis boltoska.

Hogy hogyan is kezdtem én, mit is csináltam én? — no-no, hát mit is mondjak. Igazán ma- gam sem tudom. Ugy volt, hogy engem a szüleim papnak szántak, mert jó tanuló voltam és igen val- lásos. Egyszer a szüleim elvitték a régi Brunner Testvérek oéghez kalapot vásárolni. Tetszett ne- kem a kereskedői foglalkozás és így a Brunnerék odavettek ma- gukhoz. Nem lettem pap. Kitanul- tam, majd felmentem Pestre az Aradi Brunnerék bátyjához. Ez a Váczi-uccai üzlet az akkori Pest- nek legelőkelőbb üzlete volt. Négy esztendeig voltam ott, majd me- gint visszajöttem Aradra és belep- tem az akkori legnagyobb üzletbe, Emyey Gyula dívat és díszmű- árkereskedésébe. Még ma is él Emyey Gyula: 85 esztendő. Őt évig voltam itt és 1882-ben a régi Aradi Első Takarékpénztár házá- ban, ahol most a Zimmermann- féle játékarú bolt van, megnyi- tottam kis üzletemet. A régi ara- diak emlékeznek talán még rá. Három év múlva már terjeszke- dem, nagyobb üzlethelyiségbe mentem, majd 1896-ban a régi Bohus-házban nyitottam nagy díszműárkereskedést. Büszkén mondhatom, hogy nekem volt az első nagy portálos üzletem, husz nagy kirakatom egy egész uccát tett ki. Ma büszke palota áll az egykori Bohus-ház helyén és én a Csanádi Gazdasági Takarékpénz szép palotájába költöztem át és várom, hogy mikor változnak meg a viszonyok, mikor tér visz-

sza megint a híres régi kereske- delem.

Atzél Péter, a gavallér „kundsajt“.

Kérem, ne nevesse ki, de én negyvenhárom éve vagyok ön- álló kereskedő és még ma sem ismerem a váltóhitelt. Soha nem pereltem senkit, engem sem pe- relt senki, mindig fizettem, soha nem kértem halasztást, nem is- merem a bankkölcsönt; csődöt, kényszerregevséget és egyéb effé- léket. Már én csak amolyan régi kereskedő vagyok. Nem is gyűj- töttem vagyont; megélek becsü- letesen, nem is vágódtam soha- sem vagyorra. Nálam vásárolt Atzél Péter, a legelső gavallér, aki nagyon szeretett. Csak a leg- drágább és a legfinomabb holmikat vette. Sokat köszönhetek neki és lassankint rászoktattam az ak- kori büszke aradi urakat, hogy nem kell mindent Pesten vásárol- ni, Aradon is lehet kapni jó hol- mikat. Hosszu és kitartó munká- val hozzászoktattam a gavalléro- kat. Hej, ha ma élne nek még az olyan gavallér „kundsajtok“, mint Atzél Péter. Nem voltam én ké- rem olyan kereskedő, aki kiírja az üzletébe, hogy az idő pénz. Nálam összejöttek az emberek egy kis tereferére, meg egy kis politikára, mert egész életemben mindig negyvennyolcas voltam. Nem engedtem a negyvennyolc- ból és hosszú évtizedeken át mint füg- getlenségi városatyá üttem benn a törvényhatósági bizottságban. Még a régi újságírók: Tiszti La- jos, Iványi Ödön, Edvi-Ilés László, Sümei Kálmán és Murai Ká- roly is mindennapos vendégeim voltam. Szegény jó Tiszti Lajos- sal annyit eltréfálkoztunk. Szer- tetek engem az újságírók, mert sok jó hírt kaptak nálam, hiszen hozzám jártak be a nagyok is egy kis politika, meg pikantéria mindig akadt. Ma persze már más a szokás.

Maresch Gyula és Deák Ferenc.

Ezt a kis epizódot ugyan nem jegyezték fel a krónikások, de az- ért most mégis meg kell örökíte- ni. Ugyanis Maresch Gyula pesti tartózkodása alatt sokat összejött Deák Ferencel. A nagy státus- férfi minden nap bejött Brunner híres Váczi-uccai üzletébe, amely amolyan politikai bolt is volt. Be- járt oda még az öreg Tisza Kál- mán is és az akkori híres szabad- elvűek. A fiatal Maresch segéd ur hozott minden délelőtt négy da- rab ötös szivart a „haza bölcsé- nek“, aki sokat eltréfálgatott a maga szokott kedélyes modorá- ban a segéd urral. Egy ízben, vá-

lasztások előtt Maresch segéd az üzletben készült Deák-párti zászlót elvitte egy híres dunapárti ét- terembe, hogy akasszák ki. Sze- gény segéd ur azonban rossz hely- re vitte a zászlót, mert a vendég- lős nyakas ellenzéki volt és for- málisan kidobta őt a zászlójával együtt. Szomorúan panaszkolta el Deák Ferencnek a nagy tévedést:

— Nem baj öcsém. — mondotta nevetve — nem mindenkinek mu- száj Deák-pártinak lenni.

A segéd ur azóta fehérfejű bá- csi lett. Deák Ferenc beköltözött a Pantheonba, nagy műve: a Mon- archia összeomlott, de Maresch Gyula még mindig őrizi frissen Deák Ferenc emlékét a szívében, dacára annak, hogy nagy függet- lenségi volt mindig.

Összejönnék az öregek egy kis diskurzusra

Ha valaki úgy délután három óra felé betér a Maresch Gyula- féle díszműár kereskedésbe, ott találja rendszerint Varjassy Lajos volt polgármestert, Csiky Károlyt, a régi Arad széptollu krónikását, Avarity Ferenc ügyvédet, Relcher Károly nyugalmazott városi fő- ügyészt, Wadovszky Gusztávot, a nyugalomba vonult kereskedőt, Réthy Viktor nyomdatulajdonost, be szokott még jönni Nachtnebel Ödön volt városi kömérnök, meg a Barabás méltóságos is és még többen. Eldiskurálgatnak, tréfál- gatnak régi időkről, régi emléke- ről, régi emberekről. Mert Ma- resch bácsi nem mai kereskedő, nála még mindig nem pénz az idő. Ő nem tudja már beleélni ma- gát a mai kereskedői felfogásba. Azt mondja, hogy a barátság az első a világon. Nem is használta ki a Konjunkturát, nem is szerzett magának vagyont, csupán az em- berek tisztelését és becsülését. Neki ez is vagyon. És vajjon, nem neki van-e Igaza?

(Károly Sándor.)

Vérbosszu Olaszországban.

Milanóban agyonlőtték a független macedon forradalmárok vezérét.

(Milano, december 31.) Egy it- teni Kávéházban Csajlov Péter macedóniai forradalmár vezért agyonlőtték. A gyilkos, akit Di- mitrinek hívnak, a centralista ma- cedónok szervezetének tagja és a gyilkosságot pártja megbízásából követte el. Csajlov azok közé a macedóniai emigránsok közé tar- tozott, akiket Protogerov centra- lista pártja Szófiában halálra ítelt. Politikai ellenfelei azt a vádat emelték ellene, hogy a harmadik internacionáléval szövetkezett Ma- cedónia önállóságának kivívása végett. Állítólag Bécsben, az Im- perial-kávéházban folytak le a tárgyalások a független Macedó- nia hívei és a moszkvai megbizot-

tak között. A bolgár Kormány fel- fogása szerint ugyanis az emigráns bolgár körök Bécsben és Prá- gában állandó összeköttetést tar- tanak fenn Szovjet-Oroszországgal, amely anyagilag is segítyezi őket. Protogerov barátjának, Alexandrov Tódornak meggyilkolá- sa után bosszút fogadott és a proskribáltak listájának élére Csajlovot állította. Szófiában ál- talánosan úgy tudják, hogy Pro- togerov több orgyilkost szerződ- tetett, hogy eltegyék láb alól azo- kat, akik Alexandrov Tódor meg- gyilkolásának értelmű szerzői vol- tak. Ezért kellett Csajlovnak meg- halni.

Előfizetőinkhez!

A magyar gondolat, a ma- gyar szó, kemény harcosa, a négy évtizedes büszke multa visszanező Közlöny tiszta homlokkal köszönti az ifju 1925-öt. Az új há- zába szakadt erdélyi és bánáti magyarság bátorszavu harcosa a Közlöny, azzátette meg nem alkuvása, törhe- tetlen magyarsága és min- den körülmények között megtartott pártatlansága, megbízhatósága és komoly tárgyilagossága. A Közlöny az erdélyi újságírás büszke- sége, a legkiválóbb tollu magyar írók és újságírók szólalnak meg naponta ha- sábjain, hogy közérdekű problémákat megvitassanak, nagy igazságtalanságokat szavá tegyenek, megvédjék az életrohanásban elesőket és segítséget nyújtsanak a segítségre szorulóknak. A Közlöny közgazdasági tudó- sításai mindenkor esemény- számba mennek, közgazda- sági rovata a ma hü tükre, hírszolgálat a lelkiismeretes és megbízható; Erdély és a Bánát történetének egy napja híven örökítődik meg nap- nap után hasábjain. Bucu- restii, budapesti, berlini, bé- csi és párisi tudósítói a nagy- világ eseményeiről a leg- gyorsabban és lelelkiismer- tetesebben tudósítanak, a táviró, telefon és rádió ont- ják a híreket és 24 órával az események után olvasó- közönségünk minden világ- eseményről pontosan értesül. Az a hatalmas kulturmun- ka, amelyet a Közlöny négy évtizeden át kifejtett, tudta naggyá és erőssé tenni ezt a lapot és ez ad erőt ahhoz, hogy a jövőben is az új- ságírói toll tisztességével, a magyarság és a többi ki- sebségek jogainak védel- mében, az igazság szent fa- natizmusával még nagyobbá és nívósabbá emelkedjék Er- dély és a Bánát legolvasot- tabb és legmagyarabb új- ságja: a Közlöny.

Harc az életért.

Az aradi poliklinika sikerékké teljes működése.

(Salát tudósítónktól.) A legnagyobb csendben és a legértékesebb eredmények felmutatásával folytatja már évek óta működését az aradi poliklinika. Sokan ismerik már ezt a nélkülözhetetlen emberbaráti és társadalmi intézményt és még nagyon sokaknak szükségük van rá, hogy megismerkedjenek velük, mert a társadalom legborzasztóbb ellensége: a nemibetegségek ellen küzd. A háboru és a háboru következményeként jelontkező laza erkölcsi felfogások tették szükségessé ennek az intézménynek a felállítását, amely a szabadkőművesek pápáholjának első emeletén székel. Itt küzdenek a jelen és a jövő generációinak egészsége érdekében. A háborúnak talán egy tekintetben haszna is van. Az afrikai néposztályok is megismerkedtek a védekezés szükségességével és már a betegek igen tekintélyes száma kezeléseket kap. És ingyen. A poliklinika ingyen ad orvosi tanácsot, ingyen ad kezelést és ingyen ad gyógyszert. Ingyen adott drága gyógyszerek árán a drága egészséget.

Jelentékeny a számuk azoknak, akik már paralízissal és hátgerincsvadással, a vérbaí következményeivel járnak kezelésre az aradi poliklinikára. Új és szerezhető nevezhető gyógymódot vezetettek be a poliklinikán, a bécsi tapasztalatok alapján: a malária-oltásokat. A vérbaí legbiztosabb ellenszere ez, de ezt már csak paralízissal és hátgerincsvadással terhelt betegek kaphatják. A többi beteget az Ehrlich-gyógymódot szintén kezelik. Biztos eredményekkel.

Naponta majdnem százan fordulnak meg a klinikán, akiket kezelnek. Sok százra tehető azoknak az alkalmazott nőknél a száma is, akik ellenőrző orvosi vizsgálat céljából jelennek meg. Szívvel és lélekkel dolgoznak itt dr. Memete Demeter, a klinika kiváló főorvosa, dr. Stauber Andor területi tisztiorvos és dr. Molnár István szakorvos.

Mindenkivel külön foglalkoznak. Mindenkinek ugynevezett egyéni kezelést kap. A lelkével is törődnek a betegek. A beteg testtel együtt meggyógyítják a lelkét is. Ingyen. Nem kérnek semmi ellenszolgáltatást, csak annyit, hogy a beteg is törődjön a betegségével. Kezeltesse ott, ahol törődnek vele. Jellemző az aradi klinika tekintélyes forgalmára, hogy a most lezáruló esztendőben 1600 vérvizsgálatot vettek; a Wassermann, a Müller-Landsteiner és a Meinicke-módszerek vizsik végig

a vért a nagyszerű gépezeten, amely kimutatja, hogy ki szenved a rettetés, de gyógykezelhető betegségben.

Dr. Memete Demeter tudása és orvosi lelkiismeretessége uralkodik a klinika rendje fölött, a

melynek alig van párja Romániában. De csendben és áldatosan végzi munkásságát. — Arad egészségügyének egyik legjelentősebb tényezője az intézmény, a honnan már sokan távoztak a gyógyulás boldog tudatában.

Régi emlékek régi vadászokról.

Kik voltak Nimród leglelkesebb katonái. — Amikor még vidám jókedő uralkodott a csalai vadászaton.

A közelmúltban, hogy Ferdinánd király Öfelsége és magas vendége az Arad mellett levő Csalai-erdő szép vadászterületét kitüntették magas látogatásukkal, eszembe jutottak azok a feledhetetlenül szép napok és vadászatok, amelyeket majdnem harminc esztendőn keresztül tartottak a Csalaiban. A Csalai-erdő a szomszédos Tersetyei erdővel együtt körülbelül hatezer holdat tesz ki. A csalai rész mintegy 3000 hold és az Arad városának szélétől alig egy kilométerre fekszik. Az erdő kezdetben áll a főerdészi lak. A nyolcvanas évek elején Svob Sándor — vadász-tervező is. A mellette levő Tersetyei rész vadászati joga a mindenkori főispánoké, először Tabajdy Károlyé, azután Fábán Lászlóé volt valószínűleg azért, hogy vadászni szerető katonai és polgári hatóságok fejei, valamint a barátok számára szórakozással kedveskedhessenek. Eleinte egy szűkebb körű társaság, amelynek Szalay Károly és Antal, Nachtnabel Ödön, Andrányi Kálmán, Szentpétery Antal és még számosan voltak a tagjai. Kópókkal ijítették a vadat, amit később a miniszter minden kincstári erdőben betiltott.

A régi vadászok.

Ezután kezdtek csak hajtókkal üzni és így puszkácsöre venni a vadakat. A vadászaton mind a két erdőben Svob Sándor vezette, aki nagy pontosságáról, elővigyázatáról és nagy szigorúságáról volt nevezetes. A főispánok is hívtak vendégeket, de élt ezzel a joggal Svob főerdész is. A vadászatonak rendezésével voltak a két ház gazdái. — Tabajdy Károlyon és Svob Sándor — kívül Fábán László törvényszéki elnök, Bohus Zsigmond és István, Fábán Lajos, Szalay Károly és Antal, Boros Béni, Szentpétery Antal, Földes Kelemen, Kron Kálmán, Virágh Lajos, Meszlényi László, Ormos Péter, Kugler István, Simon Jenő, Müllig József, Kövér Ignác, Schauer Ádám, Dánoki Nagy Lajos, Dániel László, Probst Miska, a várparancsnok, a honvédség parancsnoka és az összes vadászó tiszték, a lippai főerdőhivatal főnöke és erdőészei. Ezek az utóbbiak hivatalból.

Minden vasárnap...

Csendben, — minden zaj és hangosabb beszéd nélkül. — indult meg a felállítás és kellett a kijelölt helyet elfoglalni. Aki pedig ez ellen vétett, az a legközelebbi vadászatra már nem volt hivatalos. Kitünő iskola volt ez minden vadász számára. Novembertől kezdve minden vasárnap és ettől kezdve minden vasárnap és pusztán. Gyülekező hely a vadászlak volt ahova a meghívott vada-

szok kocsi jöttek ki. Ha Tersetyében volt vadászaton, akkor korábban kellett megjelenni, mert ez a terület Pécska alatt és távolabb fekszik a városól. Az uttoró és a vezető mindig Svob főerdész volt két erős szűrkejével és öt követék a többi kocsi tele vadászokkal. A helyszínre érkezés után rövid reggeli volt és ez alatt beszélte meg és intézkedett Bögyözy Tóni erdőszelőkével és az erdővel a hajtásokat illetően. Szerintem, hogy hol lesz az ebéd. A kocsik azután az ebéd helyére mentek, ahol nagy tüzet rakták és itt sütöttek nyarson a paprikát, és itt néhánykor malacot, vagy pedig melegítették a paprikást és a székely gulyást, hogy amire meg jönnek a vadászok, készen legyen minden. Természetesen előre megbeszélték, hogy ki mit hozzon, nehogy egyféle étel kerüljön asztalra. A szállósgazdák a borokat hozták. Reggeli és ebéd ideje között, amíg a vadászaton tartott, minden délután 3-4 óráig, semmiféle szesz italt nem volt szabad inni. Így érte el Svob, hogy egyetlen vadászaton sem fordult elő baleset. Vadászaton után körülülték a máglyát és így fogyasztották el az ebédet. Itt azután megkezdődött az adomázás, az éneklés, a humorizálás és a kedélyvesztés, amely a legtöbbször egészen a sötétség beálltáig tartott.

„Füstöl a sipka...”

Az adomázásban Kron Kálmán és Simon Jenő volt lelke a társaságnak, az éneklésben pedig Virágh Lajos vezettet. Ha felhangzott az ének és a tréfa, akkor a társaság öregje és fiatalja hullatá könnyeit a kacagástól. A mókázások középpontja a „Klemi bányák” (Földes Kelemen) volt. Kron Kálmán a háta mögé került és pipájából szájról fújt a sipkára, amelyet meggyújtott. Fábán László erre odaszólt:

— Klemi barátom füstöl a sipka! Földes Kelemen csak mosolygott és akkor ugrott fel, amikor már a melegét érezte. Ő hozta mindig a legfinomabb lipői turót. Egy alkalommal a lipőit Kron Kálmán Földes csomagjából kiszedte és a turó papirosába gazos földet és száraz leveleket helyezett el. Azután a csomagot szépen visszatette a helyére. Ebédnél persze keresték a turót és Földes nagy örömmel igyekezett megnyugtanni a kedélyeket. Majd elővette a csomagot és átadta. Csak akkor látta, mivel kínálta meg magas vendégeit.

— Ezt megint az a huncut Kálmán vagy Jenő csinálta! — egyéb szava sohasem vették rá. Más alkalommal a főcént csont ki a táskájából és helyette csak ottthon vett észre. De azért haragot vagy komoly neheztelést az ilyen apró csipkelődések sohasem

okoztak. Mindezeket Földes egy vadászaton alkalmával visszatartta. Kron, Simon, Meszlényi és még többeket a vadászaton utánra teára invitata meg gyógyszerárába. Ott azután herbateát itatott velük, amitől azokat olyan izzadás fogta el, hogy kénytelenek voltak rögtön hazamenni.

Vad mindig esett szépen. Különösen, ha jó hideg idő volt és ha hóval volt hatáiban az erdő, mert ilyenkor a vadakat is mind az erdőbe húzódtak. Akkoriban még vadászok is voltak a vidéken, — de azóta eltűntek őket a hadrogiák és elpusztította őket a kóztük is dult sertésvész. Sok volt az őz és a fácán. Róka, vadmacska és borz is szépen akad. Erdei szalonka tavasszal és különösen ősszel sok került a puszká elé. Vadászirigységet nem ismernek és igen ritka volt az a hajtás, amelynél minden vadász ki ne lötte volna a fegyverét. Ezeket a vadászaton ismerkedett meg jobban a polgári elem a katonaság tisztjeivel és szép megértés és baráti viszony keletkezett közöttük, amelyet évek során fenntartottak. De nem is csoda, mert régi igazság, hogy az aki az erdőt, mezőt, a szabad természet szerető és így vadász is az igazi szerető lélek.

Puskázás zeneszó mellett.

Egy alkalommal a csalai erdőben — a természet szép ólén — a szabadban ültük meg vadászattal összekötve Nachtnabel Ödön ügyvéd, a város s megveszte tisztelt és szerető Mundi bácsi névnapiját. Az ebédnél megjelent többek között Salacz polgármester és Haán Sándor is. Az ebédhelyhez közel voltak az utolsó hajtás. Szaladtak a nyulak és az őzek, repültek a fácánok és szölk a fegyverek minden oldalán. Egyszerre a hajtás közelében felhangzott a katonazenekar hangja. Azután katonazene hangjai mellett tettek terítkekre a vadakat. Ezt a meglepetést az akkori várparancsnok szerető Mundi bácsi névnapijára. A vadász ebéd ezen a napon éjjelig tartott és fáklyafény mellett — mert a fákly sohasem hiányzott — a kocsikból bontakozott ki a társaság az erdő közl, amelyekre már ráborult az éjszakai sötétség. Ez alkalommal egy vaddisznó, 3 őz, 2 róka, 1 igen szép vadmacska, amelyet a sorok írása ejtett el és 152 nyul került terítkekre.

Izgalmas kalend.

Volt egy nagyon izgalmas vadász napunk is. Egy napon jelentette a főer Szima erdőőr, hogy a második hajtásban vaddisznók vannak. Nagy hó volt, — esett a hó az éjjel és a nyomuk seholsem látszik, hogy kimentek volna. Persze ezt a hajtást vette a társaság először. Nagy csendben állottak fel a vadászok. Felállás után felhangzott Svob főerdész éle sipja, amely a hajtás kezdetét jelezte. Néma csend honolt mindenütt csak a hajtók botütéseit lehetett hallani néha-néha. Majd egyszerre felhangzott a hajtók kiáltása, amely jelezte, hogy vaddisznókra akadtak és azok a hajtásban vannak.

Feeszült figyelemmel vártak, mig elhangzott az első lövés, majd egy duplázás. Szép, kifejezett és nagy disznó jött lövésre, a többiek a hajtók között visszafortak. Ezt az egyet Kugler István és Schauer Ádám közösen lökték meg. De a vaddisznó nem maradt ott, hanem a hajtás mellett levő sűrűségbe ment erősen, végezve

Nagy csendben vették körül a fiatal és sürű erdőrészt, s három oldalra állottak fel a puskások. Jelads után megindultak a hajtók és nem volt szabad másra löni, csak a sebzett vadra. Már-már azt hitték, hogy nincsen a vágásban a vad — a hajtók az oldalon álló vadászok mellett elmentek és már hajtás végére jártak. Egyszerre nagy lármá és kiabálás s közben jajgatás is volt hallható és a sebzett vad a hajtók között hátratórt. Mindenki a helyén maradt és az oldalon álló vadászok sem hagyták el állásukat.

— Dacára annak, hogy a hajtók elvonultak mellettük és ez volt a helyes, mert így a vad lövés nélkül el nem mehetett és csak így sikerült terítékre hozni. A hallott jajgatást az egyik hajtó fájdalma okozta. A hajtás vége táján a vadászoktól mintegy 25 lépésnyire a sürűségben feküdt a vaddisznó. Az egyik hajtó abban a hiszemben, hogy kimult már, a botjával ütött. Ebben a pillanatban a vad felugrott s a hajtót fellökte és a hogyan ez hadonászott a disznó alatt, az egyik kezét megsebezte. A vadászok fájdalma enyhítésére jelentékeny összeget gyűjtöttek össze és azonnal hazakiülték, de a hajtó már a legközelebbi vadászaton makéntegészesen vett részt. Ez alkalommal a társaság 2 vaddisznót, 1 őzbakot, néhány fácánt és 67 nyulat lőtt.

A „szelid” vadászzeákménu.

Svob főerdész a társaság egyik fősebb tagjával szeretett volna egy vaddisznót lővetni és ebből a félből egy vaddisznóhoz hasonló házi disznót avattak vaddá és azt engedték el a hajtásban a hajtók, amiről azonban a vadászok egyikike sem tudott. A sors azonban nem az elé a vadász elé vitte a „vadat”, ahinek szánták, hanem C. ezredes elé, aki azt egy szép duntázással le is terítette abban a hiszemben, hogy egy igen szép vaddisznót lőtt. Amikor azután kitudódott, hogy az ezredessel egy házi disznót lővettek agyon, a melynek a nyakán még egy zsinag is volt, az ezredes annyira megnehezített, hogy sokáig távolmaradt a vadászatoktól.

A jubileumi vadászat.

A legszebb vadászatok egyikike az volt, amikor a társaság Svob főerdész 40 éves jubileumát ünnevelte. Gyönyörű szép, hideg idő volt, — nagy hó — és sok hó vadász gyűlt össze. Több hajtót is rendeltek, akik között meglehetősen voltak szegény cigányok is. — Mind igen sok volt és szabad volt mindent löni. Nem volt korlátozva még a mennyiség sem. Egy szép sürű és fiatal erdő volt a második hajtás. A főerdész Simon Jenőt és e sorok íróját a hajtásban levő Keskeny gyalogjáró ut mellé állította azzal, hogy maradjanak ott, amíg a hajtásnak vége nincsen. 60—80 lépésre állottak egymástól és csak a faszorok közé lehetett látni alig 15 lépésre. Egyszerre nagy lármá hallatszott és a kiabálások, hogy vaddisznó van a hajtásban. Pár perc múlva látják, hogy a fák hajladoznak és a hajtók egy része a fákre kapaszkodik. Egyszerre nagy zörej és galyak, recsegése hallatszott és a gyaloguton Simon Jenő és e sorok írója között egy ha-

Pártközi béke készül Magyarországon.

A magyar nemzetgyűlés elnöke békíti az ellenzékét.

(Budapest, december 31.) Sztoufuszky Béla, a nemzetgyűlés elnöke újév utánra pártközi értekezletre hívta össze az ellenzéki vezetőket a parlamenti béke megteremtésének érdekében. A nemzetgyűlés elnöke ki akarja küszöbölni azokat a nehézségeket, amelyek a presztízs és az érzékenység szempontjai miatt egymással

talmas állapotot jelent meg. Mindketten célba vették az állatot, de fegyvereiket nem sütötték el és a vad elugrott. A nagy kan volt ez, amelyet a hajtók „Gyurkának” neveztek és ahogyan ez visszatórt a hajtók közé, a cigányok a fákra menekültek. A többi vaddisznó azonban előretört és ezek közül hármát ejtettek el. Ez alkalommal 3 vaddisznó, 11 őz, 3 róka, 12 vadmacska, 15 fácánkakas és 200 nyul került terítékre. Jó kedv és jó bor mellett későn került ki a társaság az erdő sürűjéből. Ki is jelentette a főerdész, hogy olyan szép a vadállomány, ha az árvíz nem csinál benne kárt a tavasszal, akkor korlátlan számban lövethet mindenki a következő esztendőben az őzeket és a fácánkakasokat. Árvíz nem volt, de „ember tervez, isten végez” és jó Svob főerdész is „tervezett”, de miniszter „végzett”. Svob mindig mondotta is:

— Fiúk, ne dicsekedjétek el a család vadászatokkal, ne hirdessétek, milyen szén és nagyszerű vadászatok vannak a Csálában, mert meglássátok egyszer beüt a bomba!

Az utolsó vaddisznó.

Be is ütött hamarosan, mert egy szép napon arról értesítette a miniszter a lippai főerdőhivatalt, hogy a Csálát is a „rezervált” területek közé sorolta és ezen a területen is beszüntette a vadászatot. Beborult tehát és bánatos érzés fogta el a társaság minden tagját. Különösen a szűkebbkörű társaság tagjait, akik vadászaton kívül is eljárogattak Svob főerdész vendégszerető házához. Jó Svob Sándor neamsokára nyugdíjba ment és utóda a derék Molcsányi Ernő lett. Miniszterek és külföldi nagyságok, akik részére fenntartani rendelték a Csálát, nem jöttek ugyan, de azért vadászatot minden évben tartottak. Amikor azután a legelső miniszteri vadászatot tartották, bebizonyosodott, hogy Svob Sándornak igaza volt, az őzállomány igen szép. Már ezen a legelső két napos miniszteri vadászatán az első napon 41, a második napon 42, tehát összesen 83 darab őz került terítékre. Fajta a társaság lelke, mert hiszen az ő dédelgetett szép őzeit ejtették el és könnyes szemmel nézték a hatalmas terítéket. Az őzekon kívül 4 vaddisznót, rókákat, fácánokat és igen sok nyulat lőttek. E sorok írója ezen a vadászatán lőtte tizenegyedik és utolsó vaddisznóját.

Jó régi vadásztársaim nagy része elköltözött az élők sorából és amióta jó pajtásom, mindenkori vadászó társam, Simon Jenő is ifthaglott — a mai más viszonyok, más vadászok mellett, mi

szembenálló felek összehozásának akadályai voltak. Az ellenzék vezetőit várják azoknak a feltételeknek a megjelölését, amelyek alkalmasak arra, hogy megegyezést hozzanak létre. A január 12-én összeülő nemzetgyűlést valószínűleg újra elnapolják azért, hogy a költségvetést már ellenzékkel együtt tárgyalhassák le.

régiek csak az elmúlt szép napok emlékének élünk és nem vadászunk. (Őreg vadász.)

ARADI FEJEK.

Stern Gyula, a Lomási Erdőipar részvevőtársaság vezérigazgatója.

Törhetetlen energiájú, fáradhatatlan munkaképességgel megáldott, örök fiatal ember. Az elmúlt évben ünnepezték tisztelől, barátai és munkatársai azt, hogy negyven esztendője dolgozik szakmájában. Negyven esztendő... Eredményekkel tele mult, akadályokat nem ismerő förtetés a kitiűzött célok felé és egy vállalat, amely ezeknek ad kenyeret és amely jelentős szerepet játszik a világ közgazdaságában. Nem a szerencse segítette Stern Gyulát ahhoz, hogy ilyen hatalmas eredményeket tud felmutatni. Ez ellen tiltakozik ő és tiltakoznak azok, akik őt ismerik. A sohasem lankadó munkakedv, a világosan gondolkodó elme és a felülmulhatatlan szakértelem kovácsolta meg Stern Gyula karrierjét, amelyet sokan irigyelnek. Azonban, hogy valaki olyan eredményeket tudjon felmutatni mint ő, ahhoz olyan tudás és energia szükséges, mint amilyennel Stern Gyula, a Lomási Erdőipar vezérigazgatója rendelkezik.

Alegelősebb és legjobb raglánok
fárfi- és fiu
ruhák

Szántó és Komlós
cegnél. 5007

„Mihaszna András...”

(Budapest, dec. 31.) Tegnap láttam. Kint a Szent. László úton, az Angyalpöld egyik rejtett zugában, ahol keshedt, sánta húzak nyomorodnak a szennyvizgödörös udvarokon. Felgyürt bundagallérjából csak a felvasszott, féltelmentesen fekele bajuszának két ága meredt előre. Zordon biztos-ur külseje volt, ami elárulta, hogy olyan helyen áll posztot, ahol a széles váll kölcsönzi a tekintélyt. Ahogyan állt és szemlélődött a világ folyásán — egy mellékcuccból négy-öt masatos uccakölyök jött éktelen lármával. Harisnyászárból, rongyból készült labdával játszottak. És amint repült a labda, nekiment egy kis bódénak, amelyben cukrot, kenyeret, cipómáza-got, krumplít és más hasznos dolgokat árul egy asszony. A bódén apró kis üveglalak. A labda egye-nest annak repült. Csörömpölés, lármá. A gyerekek szétrebbenek. A természetes bódés-összonság átkozódik. A biztos ur elindul „a telt színhelye” felé. Egyik gyerek lábánál kivül érezve mugát, kiölti a nyelvét, szamárhílet mutat feléje:

— Já... András... Mihaszna András... Mihaszna...

A rendőr mérges lesz. Tíz-husz gyors lépés a dobbanó csizmáján és már a keze között van a csufoló gamin.

— Jaj, jaj, biztos ur, ne bántson. — sívalkodik a gyerek.

— Beviszlek... — mondja a rendőr és megmunkolja erősen a karját. A kölyök éktelen sivitózásba kezd.

— Jaj... agyonver az apám... — és ahogyan megy a nagy fekete rendőr mellett, minden lépésnél kibuggyan száján egy-egy szó. — Ugyis mindig mérres... mert... nincs munkája, nem dolgozik, nem kap munkát...

A rendőr ránéz a gyerekre. Azután megáll.

— Micsoda az apád?

— Segédmunkás, — szepegi.

A rendőr elengedi a karját. A gyerek nem mozdul. Reszketve áll.

— No, eredi — mondja a rendőr.

A gyerek nem hisz a tülenek.

— Eimehetek? — kérdi.

— A tenébe — mondja ki a szentenciát bölcs egyszerűséggel a biztos-ur.

A gyerek lóholni kezd, de a rendőr utána kiabál:

— Te, gyere csak vissza.

A gyerek felösen közeledik.

— Hát tényleg nem dolgozik az apád?

— Nem.

A biztos-ur bevul a bundagomb hüvelyébe, ahonnan előkérül a jelentés-notesz. A Noteszből két gyűrött bankó. Nem nagy. Őt ezres... Kisimília az egyiket. Odaadja a gyerekeknek:

— Vegyétek rajta cukrot...

A gyerek már nem is hallja. Rohan, lobogtatva a barna bankót. A biztos-ur visszateszi a bunda hüvelyébe a noteszt. Egy kissé szégyenkezve, óvatosan körülnéz, hogy nem látta-e valaki a tekintélyen esett csorbát. Azután indul vissza a posztja felé...

A teli nap fénye megcsillan a kardja markolatán. Rőt-vörös sugarak táncolnak a Mihaszna-András bundájának gombjain és a komoran dobbanó csizmájának tükröztesre suvickolt szarain.

HÍREK

Buék.

Minden esztendő lecsiszol valamit a régi jó szokásból és lassankint, szinte észrevétlenül suhanunk át egy patriarkális vidám korból egy másikba, amelyik könnyörtelen, rideg, száraz, csak márával törődő és csak a holnapra gondoló. Új esztendő van, de szinte alig látjuk, hogy már más évszámot írunk. Levélgarmadák alatt görnyedező postás nem hordja már ki ezerszámra a „Buék”-öt ugyan kinek is van ma kedve és ideje boldog ujesztendőt kívánni. Kiment már a szokásból a boldogulév-kívánás, nincs szükség fejtegetésre, hogy vajjon kit is teletettünk ki a névsorból, nem nehezít-e ránk a barátunk, rokonunk, barátunk hivatali főnökünk, mert nem kívántunk neki az obligát vékony kis kártyán boldog újévet. Nem kell rövid, de annál szomorúbb számvetést csinálnunk elsőjén, hogy mennyi is maradt meg a fizetésből, mennyit vészt el a postás, borbély, szabó, szűter, a hivataloszolga, a kéményseprős, a házmester, a főúr és a kiszolgáló pincér, a masszőr és még az a sóh renyeteg boldogujév-kívánó, akiket valamikor régen nem lehetett elfeledni, akiknek mindig kifizért a szokásos egy-két és öt korona. Ma már ez olyan nagy dolognak tűnik fel és valamilyen, a régi világból elfelejtett mumia megkísérelné „Buék”-kal köszönteni bennünket, idegenkedve, turcsán és mosolyogva néznénk rá, mint olyanokra, aki eltéveszt az évszámot, aki még mindig azt hiszi, hogy 1924. előtt vagyunk, amikor gondtalan volt az életünk és járhatta a „Buék”. Nincs boldog új esztendő, elvitte a háború, a terrortalom, a drágaság, a pénzkrisis és egyéb nyomoruság. Ezek törölték le arcunkról lassankint a mosolygást, ezek vitték el a jókedvünket és ezek vitték el az annyira hájos „Buék”-öt is. Tudomásul kell venni mindenkinél, hogy mi már egy olyan differenciált korban élünk, amely szakított a régi hagyományokkal és amely mindig csak előre néz és nem kíváncsi a tegnapi. De azért mégis, úgy a szívének mélyén vártahogy visszakívánjuk a régit, a jobbát és ha ez eljöhethetne, úgy mi is azt mondjuk: minden igaz, köszöndéku embernek Buék.

— Lapunk legközelebbi száma az újévi ünnep miatt szombaton reggel jelenik meg.

— A timisoarai járásbíróság új vezetője. Az igazságügyminiszter a lemondott Porutiu Emil helyére a timisoarai járásbíróság vezetőjévé Miclea György dr. táblabíróvá nevezte ki.

— Ausztria külkereskedelmi deficitje. Bécsből jelentik: A most végződő esztendő külkereskedelmi mérlegét Ausztria egymilliárd aranykorona passzívával zárja le, vagyis ebben az évben közel 200 millió aranykoronával emelkedett a kivitel és behozatal értékének különbsége az export rovására. Ausztria kivitele az 1924. évben 1.2 milliárd aranykoronára rugott, viszont a behozatal 2.1 milliárd aranykoronát tett ki.

— A timisoarai Lloyd-Tavernában 1925. január 1-től teljesen új műsor: Garret világhírű táncatrakció, Mosshi és Paul táncakrobaták, Nelly Andersen stepplánco, Aurélia D'Or táncosnő, Lucy és partnere: Danse hysterique. Szombat, vasárnap és csütörtökön teadélután, francia konyha. Három óráig nyitva.

— A hóhér nyugalma. Budapestről táviratozzák: Bali Mihály. Magyarország ismertevű hóhéra, akinek a hivatalos címe magyar királyi ítéletvégrehajtó volt, megváltik foglalkozásától és nyugdíjba vonul. Évtizedek óta teljesítette Bali Mihály ítéletvégrehajtói kötelességét a legnagyobb lelkiismerettel és szaktudással. A nevéhez sok legenda és elcsüszdött. A hivatalos lap mai száma közli is nyugdíjaztatását szolgálatainak elismerése mellett. Bali Mihály nemcsak nyugdíjából fog élni, hanem tekintélyes faddi birtokából, amely Tolna közelében fekszik és ahol a nyugdíjazott ítéletvégrehajtó általános tiszteletnek örvend.

— Eljegyzések. Csatlós Dezső (Pecica-maghiara) eljegyezte Mester Mariska urleányt (Pecica-maghiara.) (Minden külön értesítés helyett.)

Kiss Eszter (Arad) és Amtmann András (Budapest) jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

— Meghíusult betörés. Vakmerő betörési kísérlet történt az elmúlt éjjel Timisoarán, ahol Gáborszky András ismert betörő Spitzer és Grünwald bórkereskedő üzletébe hatolt be. A betörés azonban meghíusult, mert a házmester figyelmes lett a lármára és hosszú viaskodás után ar-

talmaifanná tette a betörőt, akit átadott a rendőrségnek.

— Halálozás. Weisl Béla december 31.-én hosszas szenvedés után meghalt. Temetése január 2.-án délután 3 órakor lesz az aradi izraelita temető halottas házából.

— Rejtélyes gyilkosság. Rejtélyes gyilkosságot fedeztek fel ma reggel Nagyszentmiklóson. A járőrök ma reggel a vasúti sínek közelében halva találták Bunáriu Miklós nagyszentmiklósi postatisztviselőt. A vizsgálat kiderítette, hogy a szíve tájékán készsúrás van. A timisoarai ügyészség elrendelte a nyomozást az ügyben.

— Elfogott autótolvaj. Megirtuk, hogy Papp Gábor timisoarai kereskedő autóját Orsován ismeretlen tettes ellopta és másnap Áuziáson találták meg az autót. A rendőrség a tettest Barbulescu Valér többszörsen büntetett betörő személyében állapította meg és a tolvajt Otavicán le is tartóztatta.

— Öngyilkos budapesti színész. Budapestről táviratozzák: Balassa Erzsébet színész nő ma szuffimátoddattal megmérgezte magát. A színésznőnek ez már a második öngyilkos kísérlete és mind a kétszer azért lett öngyilkos, mert nem kapott szerződést. A 24 éves színész nő annak idején a váratlanul megbetegedett Darvas Lili szerepébe ugrott be a „Tüzek” című darabba, amely a Magyar Színház játszott. Akkor szerződést remélt, de nem szerződtek. Más színházhoz sem sikerült bejutnia. Elföltt való elkeseredésében lett most másodszer is öngyilkos.

— Orvosi hír. Dr. Pécsi Zoltán Németországban végzett bőrgyógyász és urológus a berlini, hamburgi és wieni klinikák volt orvosa, rendelését Aradon, Minorita-palota megkezdte. Rendel. d. e. 9-1, d. u. 3-6-ig.

— Az AAC évi közgyűlését január 4.-én d. e. 10 órakor az aradi városháza kis tanácstermében tartja meg.

— Az aradi iparosok temetkezést segélyező csoportjának alakuló közgyűléséről írott közleményünkbe hibás csuszott be, amennyiben a közgyűlés a csoport elnökévé nem Marsieu Jusztint, hanem Olariu Jusztint választotta meg.

— Ritka alkalom. Bóra Margit iparművész nő január hó folyamán tanfolyamot tart, ahol a batikfestés minden fajtáját (fa, selyem, bőr, bársony) gyakorlati alapon tanítja. Ugyanitt lámpaernyő készítés, montirozások, stb. is elsajátítható. Jelentkezni lehet szalonjában Arad, Strada Gheorghe Popa (Ferdinánd-u.) 8. szám, a késő délutáni órákban.

Igen tisztelt előfizetőinknek, hirdetőinknek és olvasóinknak
BOLDOG ÚJÉVET KIVANUNK
az ARADI KOZLONY
kiadóhivatala és szerkesztősége.

BOLDOG ÚJÉVET KIVAN
PICHLER SÁNDOR
papir- és írószerkereskedő Arad, Bohus-palota.

Igen tisztelt pártfogóink és ismerőseink
BOLDOG ÚJÉVET KIVAN
KENDERESSY LÁSZLÓNÉ
női divatkalap szalonja Arad, Strada Eminescu (Deák F.-ucca) 5.

Nagyrabecsült vevőink és ismerőseink
BOLDOG ÚJÉVET KIVAN
POLLÁK JÓZSEF
fűszernagykereskedő Arad, Bulev. Regele Ferdinand (József főherceg-ut) 11. 3

BOLDOG ÚJÉVET KIVAN
összes üzletfelet, jóbarátai és ismerőseink
ELSŐ ARADI SZIKVIZGYÁR.

BOLDOG ÚJÉVET KIVAN
összes vevői, jóbarátai és ismerőseink
J. MATTUSCHEK és FIA
kötélgyártó Bul. Regele Maria (Andrássy-tér) 8.

BOLDOG ÚJÉVET KIVAN
igen tisztelt vevőink és jóbarátainak
STEFÁN ZABB
mézeskalács- és viaszkészítő Arad, Str. Eminescu (Deák F.-ucca) 6.

BOLDOG ÚJÉVET KIVAN
összes üzletfeleink és jóbarátainak
WEISZ JENŐ lakatosmester,
Bul. Regele Maria (Andrássy-tér) 9.

BOLDOG ÚJÉVET KIVAN
t. vevőink és ismerőseink
CAROL ZUREK KÁROLY
hentesüzlete, Arad, Bulev. Regele Ferdinand (József főherceg-ut) 8.

BOLDOG ÚJÉVET KIVANOK
összes vendégeim, jóbarátaim és ismerőseimnek
PORCZÁN JÁNOS vendéglős,
(Kisporcán) Arad, Bulev. Regele Ferdinand (Boros Béni-tér) 17.

összes pártfogóink, ismerőseink és barátainak
BOLDOG ÚJÉVET KIVAN
BÖSZÖRMÉNYI JÁNOS
épület és műlakatos, Arad, Str. Pirid (Vörösmarty-ucca) 3.

BOLDOG ÚJÉVET KIVAN
összes vevőink, jóbarátainak és ismerőseink
MESSZER ILLÉS
cukorka kereskedő Arad, Str. Eminescu (Deák F.-ucca) 6.

BOLDOG ÚJÉVET KIVAN
vendégeink és ismerőseink
VILD FERENC
cukrász Arad, Bul. Regele Ferdinand (Józseffőherceg-ut) 5.

BOLDOG ÚJÉVET KIVAN
t. rendelőknek és ismerőseink
KNAPP SÁNDOR
keltmefestő és vegytisztító vállalat Arad, Strada Episcopul Radu 10. (Magyar-ucca 26.)

Boldog újévet kíván
igen tisztelt üzletfeleink
Transporturi Internationale
EGER & COMP, Arad.

Tizenöt áldozata van az emberévőnek.

Nagy husevő volt az embertelen gyilkos.

(Berlin, december 31.) A münsterbergi emberévő gyilkos esetében megindított vizsgálat megállapította, hogy Dente áldozatainak száma meghaladja a tizenötöt. A gyilkos agyát és gyomrát a boroszlói egyetemnek adták át megvizsgálás céljából. A Haarmann-esethez hasonlóan az a vélemény, hogy a gyilkos az emberhúsból másoknak is adott. Máris jelentkezett a rendőrségen egy asszony, aki azt vallja, hogy húst kapott Denketől.

Azok, akik ismerték Denket, azt mondják, hogy Denke nagy husevő volt. Naponta legalább két font húst evett. Denke valamikor igen jó viszonyok közt élt és később elszegényedett, úgy, hogy a gyilkosságokat arra vezetik vissza, hogy husevőségét csak így tudta ki-elégíteni. Még áldozatainak a bőrét is értékesítette. Áldozatai között van egy hetvenéves aggastyán is. Denke zárkózott és tartózkodó volt, a nőket nem szerette.

A Farmodont fogkrém és szájviz a legjobb és legolcsóbb fogápoló szer!

— Gyilkos és öngyilkos rendőrtiszt. Budapestről jelentik: Véres féltékenységi dráma játszódott le tegnap éjszaka. Sopp rendőrségi tisztviselő az éjszakai órákban agyonlőtte a vele közös háztartásban lévő Kovács Mária-t, mert féltékenykedett rá, azután maga felé fordította a legyvert Sopp rögtön meghalt. Kovács Mária állapotja életveszélyes.

— Kiss Ancy vendégőrája ma 10-ig a Mayer-teremben Arad.

— Kereskedelmi Alkalmazottak báiia január 31-én Aradon.

— Ügyvédi hír. Dr. Bogdán Virgil ügyvéd Aradon, Strada Horia 2. szám alatt újból megnyitotta ügyvédi irodáját. Telefon 39.

— Meteor-bál február 7-én.

— Ha férfidivat szükségétől olcsón és jól akarja beszerezni, keresse fel Maneát, Arad, Str. Metianu.

— Estélyi cipőket, ezüst és arany brokákból 24 órán belül olcsón készit Braun cipőszalonja Arad, a főpostával szemben.

— ATE-bál január 3-án az aradi Központiban.

— Mériék utáni cipőt heti 100 lej részletekre készit Braun cipőszalonja Aradon, a főpostával szemben.

— Irodai cikkek Kerpelnél Arad.

— Fabál február 7-én Aradon, a Központiban.

— Január 6. Az Aradi polgári jóteköny nöegylet estélye az aradi Fehér Kereszt nagytermében.

— Lengyelország — nagyhatalom. Rómából táviratozzák: Ujévtől kezdve a varsói olasz és a római lengyel követségeket nagykövetségekké emelik tekintettel arra, hogy a nagyhatalmak elismerték a 80 milliós Lengyelország nagyhatalmi állását.

— ALLANDO BUTORKI-ALLITAS. Aradi Butorkészítő Iparosok Szövetkezetében Arad Strada Berthelot Színházzal szemben. Orriási választék művészi tervezések alapján. — olcsó árak szavatolt szolid kivitel. Látogassa meg vagy kérjen ajánlatot! Alapítási év 1904.

— Közel egy billió az osztrák főváros deitójá. Bécsből jelentik: Breitner ér., Bécs város referense ma előterjesztette Bécs városának bevétel előirányzat 8 billió, 287 milliárd és néuány millió korona. A hiányzó 983 milliárd, 517 millió korona a költségvetés tervezete a 482 milliárd koronában megbeszült bankhittel bevételből és az 581 milliárd 37 millió koronát kitovő pénztári állomány átutalásából akarja fedezni. A személyi kiadás, vagyis az ösztisztviselői illetmény jóval felülmulja az egy billió koronát. A városi villamosvasut mérlege — a legujabban behozott tarifacmelés dacára — 12 milliárdos passzívát mutat fel.

Uj könyvek.

Aktuális világeseményeket képekben, művészetet, irodalmat nyujt az Illustration 30 lejért számonként. Sándor hirlapiroda, Arad.

„Zenei Szemle.“ Járosy Dezső decemberi zenei folyóiratának három rovata hódol Puccini emlékének: a vezércikk általános méltatással szolgál, a zeneesztétikai rovat alatt Járosy Dezső ad Puccini zenei egyéniségéről és történelmi hivatásáról befejezett képet, míg a Memento rovatában műveinek külön jellemző összehasonlítása van adva. Mutatványszámot készséggel küld a kiadóhivatal: Timisoara, I. Nagykörut. Félévi előfizetés 50 lej.

„L'Illustration“t

1925. január 1-től 30 lejért házhoz szállitva előfizetőknek

L'Ébl Hirlapirodában Arad, előjegyezni lehet.

BOLDOG UJÉVET KIVAN
igen tisztelt vevőinek, jóbarátainak és ismerőseinek
OLÁH SÁNDOR és TÁRSA
könyv és papirkereskedő Arad, Minoriga palota. 39

BOLDOG UJÉVET KIVAN
üzletfelelőnek és ismerőseinek
KELLNER BÉLA
szállító Arad, Bulev. Regele Ferdinand 56. (Boros Béni-ter 18.) 14

BOLDOG UJÉVET KIVAN
rendelőinek és ismerőseinek
KISS ANDRÁS és FIA
uriszabók Arad, Bul. Regele Ferdinand (Józseföherceg-ut) 2. 15

BOLDOG UJÉVET KIVAN
mélyen tisztelt barátai és ismerőseinek
HARTMANN SÁMUEL
Arad, Bul. Reg. Ferdinand (Boros Béni-ter.) 49

BOLDOG UJÉVET KIVAN
megrendelői, barátai és összes ismerőseinek
CZEILER és SZATHMÁRY
asztalosára gyára, Arad, Str. Teodor Ciontea (volt Pölsenberg Ernő-u.) 48

BOLDOG UJÉVET KIVAN
minden egyes tisztelőre, jóbarátja és üzletfelelőnek
BIRKENHAUER MIKLÓS
fűszer és csemegekereskedő Arad, Str. Eminescu 6. 47

BOLDOG UJÉVET KIVAN
mélyen tisztelt ismerősei, barátai és üzletfelelőinek
TAFROV SEBESTYÉN
bőrraktáros és cipészmeister Arad, Reg. Ferdinand 16. 42

BOLDOG UJÉVET KIVAN
BUTTINGER TERÉZ
gőzmosoda tulajdonos Arad, Str. Consistorulul 7. 56

BOLDOG UJÉVET KIVAN
mélyen tisztelt rendelől, jóbarátjai és ismerőseinek
MARENCSÁK FERENC
uriszabó Arad, Bul. Reg. Maria (Dácia-kávéház épület.) 53

Az összes ismerősök, barátoknak és tisztelt vevőknek
BOLDOG UJÉVET KIVAN
PAULINA DEIN
salon de pálaril de doamna Arad, Str. L. Bratianu 52

BOLDOG UJÉVET KIVAN
OEM
Elektrotechnikai és Mechanikai Vállalat Arad, Piata Stefan cel Mare 4. 10174

BOLDOG UJÉVET KIVAN
igen tisztelt vendégeinek, ismerőseinek
BRATA JÁNOS
a „Vadászkürt“ kávéház és szálloda tulajdonosa Arad, Str. Eminescu (Deák F.-u.) 54

BOLDOG UJÉVET KIVAN
szállító Arad, Str. General Gilgorescu (Rabaly-u.) 53

Nagyrabecsült vevőinek és ismerőseinek
BOLDOG UJÉVET KIVAN
FELNECAN PÉTER
hentes és mészáros Arad, Piata Catedralai (Thököli-ter.) 31

BOLDOG UJÉVET KIVAN
összes vevőinek, jóbarátainak, ismerőseinek
STERN JÓZSEF és TÁRSA
Arad, Bulev. Regele Ferdinand (Boros Béni-ter) 10. 16

BOLDOG UJÉVET KIVAN
igen tisztelt ismerőseinek, jóakaróinak és barátainak
IOAN VÁRADI JÁNOS
órák és ékszerész Arad, Bulev. Regele Ferdinand (Boros Béni-ter) 16. 17

BOLDOG UJÉVET KIVAN
rendelőinek és ismerőseinek
STEFAN KÁDÁR ISTVÁN
uriszabó Arad, Str. Bucur (Eötvös-u.) saját ház. 18

BOLDOG UJÉVET KIVANUNK
minden ismerős és üzletfelelőnek
DÓZSA KENYÉRGYAR
Arad, Calea Radnei (Tisza I.-ut) 11. 19

BOLDOG UJÉVET KIVAN
tiszt. rendelőknek és ismerőseinek
BLEICZIFFER FÜLÖP cipész.
Arad, Str. Marasesti (Kossuth-u.) 20

BOLDOG UJÉVET KIVANNAK
összes ismerőseinek és pártfogóinak
MARTICS és PACU
uriszabók, Arad, Str. Bratianu (Weltzer ucca) 7. 28

BOLDOG UJÉVET KIVANUNK
összes vevőinknek
APPONYI TESTVÉREK cipőüzlet
Arad. 22

BOLDOG UJÉVET KIVAN
mélyen tisztelt üzletfelei, jóbarátai és ismerőseinek
COSTA és POMLÉNYI
cipészmeisterek Arad, Piata Stefan cel Mare 40

BOLDOG UJÉVET KIVAN
vevőknek és ismerőseinek
MÉGH ISTVÁN
kocsigyártó Arad, Str. Ghiba Birta 26. (Varlassy József-ucca 16.) 25

BOLDOG UJÉVET KIVAN
kedves vevőimnek, jó barátainak és ismerőseimnek
HATY JÓZSEF kereskedő
Arad. 20

BOLDOG UJÉVET KIVAN
összes jóbarátainak és ismerőseinek
PORCZÁN LAJOS
Arad. 29

BOLDOG UJÉVET KIVAN
összes rendelől jóbarátai és ismerőseinek
PÁLINKÁS KÁLMÁN és TÁRSA
Arad, Str. Eminescu (Deák F.-u.) 18

BOLDOG UJÉVET KIVAN
összes jóbarátai és ismerőseinek
KORÁNYI JENŐ
fűszer és csemegeárúháza Arad, Botius palota. 44

BOLDOG UJÉVET KIVAN
összes üzletfelei, jóbarátai és ismerőseinek
MARKOVITS SÁNDOR
szállító Arad, Str. General Gilgorescu (Rabaly-ucca) 53

Felfedező ut Aradról a külvárosi Aradra.

Ahogy a ségai munkástelep született. — A bekéssen világító ablakszemek a csönd a nyugalom örei. — A jólét háza mellett a cigánytelep apró vityillói.

(Saját tudósítónktól.) Valahogy úgy érzik a hennlako aradiak, hogy csak a belső városrészek alkotják a tulajdonképeni Aradot, míg a külvárosok mintha egész más világgrszbe tartoznának. Elhatároztam: felfedezem a külvárosok Aradiját. Azzal már eleve tisztában voltam, hogy kutatásaimnak eredménye nem vetekedhetik Amerika felfedezésének jelentőségével. Eleinte az volt a tervem, hogy felfedező utamra expedíciót szervezek, de később megváltoztattam szándékomat, mert nem akartam, hogy mások is osztozzanak dicsőségemben. Teljes felszereléssel indultam el: ételen, italon és dohányzó felszerelésem kívül magamhoz vettem fegyvereimet is: egy jól kihagyezett ceruzát, egy fehér lapu jegyzőkönyvet és egy zsebkest.

Urban a telepre.

Befordultam az Andrényl Károly-uccába, keresztül mentem a városi kerteszetten és megláttam az élővizsatorna, középkorból ránk maradt rozoga fahidját. Nem kis bátorság kellett hozzá, hogy keresztül menjek rajta. De a szerencse kedvezett és minden veszély nélkül átjutottam a másik partra. Milyen jó gondolat volt hogy télen vállalkoztam erre a felfedező utra, mert nyári időben még Mózes sem tudta volna száraz lábbal keresztül vezetni híveit ezen a mocsaras területen. A csatorna mentén haladtam. Mondják, hogy nyaranta ez a csatorna rettenetes büzt áraszt ki magából, úgy, hogy akik arra járnak, belebetegsznek. A csatorna mélyén kevés, havas jégréteggel borított víz volt és medrében macskák, kutyák és patkányok földi maradványai heverték szerte szét. Mögöttem Arad terület el. Az eloszló köd láttatni engedte a Minorita-templom kiemelkedő kupoláját, a viztorony otromba épületét és a gyárak karsu, füstölő kéményeit.

Hogy születtek a ségai munkásházak.

Előre néztem. A nap háivány borbélytányérszerű korongja már lenyugvóban volt és sápadt fényét rádobálta utam végéjére. Ségára a ségai munkástelep fehér házaira. Tíz perc alatt értem el a munkástelephez. Itt terület el valamikor a Nikolicz féle gidres-gödörös téglavető hely, amelynek ma már nyoma sincs. Még 1910-ben Lantos Miksa ségai tanító felvette a városnál azt a tervet, hogy ezt a kihasználatlan területet parcellázni kellene. A város elfogadta az indítványt és a nyaktörő, sáros, több holdnyi földet 250—300 öles parcellákba osztotta és olcsó megváltási áron átengedte a munkásoknak. Lantos segítségével bankkölcshöz jutottak a

munkások és aránylag rövid idő alatt 1910-re győzött az emberi akarat a leküzdhetetlennek látszó akadályok fölött. Ma már szép egyenes uccák vannak a téglavető területén. A tiszta fehér házakat gondozott kertek szegélyezik, amelyeknek mintaszerű megmunkálása vetekedik az új-aradi kertekkel.

Nyugodt, csöndes otthonok.

Beléptem egy fehér függönnyel díszített izléses ház kapuján. Jó Győző szövőgyári munkás fogad. Bevezet az egyszerűen és tisztán berendezett szobájába és boldogan beszél arról, hogy öreg napjaira nyugodt, csöndes otthonot talált és hogy teljesült minden vágya azzal, hogy saját házában lakik. Sietek elbucszni, mert még sok dolgom van itt. Tóth Mihály vaggongyári vasesztergályost látogattam meg. Megmutatja kertjét és házának minden zugát. Mindezt a gondos háziasszony, tisztaságszeretete látható. Ők is megelégedettek, csak arról panaszkodnak, hogy nincs világítás a telepen. Wirth József művezetőt kerestem fel, aki elmondotta, hogy nemrég dr. Robu János főpolgármester, Muresan János főmérnök és Vass Barna városi mérnök. Lantos Miksa vezetésével meglátogatták a telepet. A városi urak nagyon meg voltak elégedve és megígérték, hogy mindent megtesznek a fejlődő városrészt érdekében. A munkástelep lakói különösen az élővizsatorna és a közel levő cigánytelep miatt panaszkodnak. Az élővizsatorna nyáron büzt áraszt és a cigányok vityillói helyén munkásházakat lehetne építeni.

Válogatott cigánygyerekek között.

Meglehető fáradtsággal, a kémenyre fagyott göröngyök között botorkáltam át a cigánytelepre. A gödrökkel tele, nagy területen körülbelül száznegyven náddal és zsuppal fedett viskó görbevonalu ablakából és ajtajából ömlik ki a füst a ködös alkonyatba. Itt-ott egy-egy kéményes ház is látható, ezekben a jobbmodu cigányok laknak. Amint a házak közé jutok, egész sereg rajkó vesz körül. Nem tudom honnan kerültek elő, mintha a földből nőttek volna ki. Kopott kendőkbe és zsákdarabokba vannak burkolva és kiabálva nyújtják felém maszatos tenyereiket.

— Nagyságos ur ne sajnálja tölünk azt a pár lejt — hangzik ki a nagy zürzavarból. Egy közeli viskóba menekülök az offenzíva elől. Meg kellett görnyedni, hogy az alacsony ajtón bejussak. Bent kellemetlen füsttel telt levegő fogad. Amikor a sötétséghez hozzászóokott a szemem, meglátta a

ház urát. Egy cingár termetű öreg cigány ül a rozoga faasztal mellett és ijedt szemekkel bámul rám. Amikor elmondottam, hogy mi járatban vagyok, arca elsimul és helyetl kínál meg. Az egész butorzat egy asztalból, egy székből és egy ágyból áll. Az öreg fel áll a székről és ő maga az ágyra ül. Lingurár Jóskának hívják a vén cigányt és siró hangon panasz kodik, hogy a város ki akarja telepíteni őket egy másik helyre. Nem szeretné a házikóját lebontani, ahol már husz éve lakik.

„Városi ur” a vityillókban.

— Itt éltem — mondotta könynyesen — itt szeretnék meghalni is.

Csakhamar elterjedt a hira a cigánytelepen, hogy egy városi ur érkezett meg. Kint láрма hallatszik és láttam az ablakon keresztül, hogy az egész cigánytelep ide gyülekezett. Az öreg cigány elbeszélte, hogy a telepen nincs egyetlen vadházaspár sem. Ezelőtt egynéhány esztendővel az összes ségai házastársak törvényesen megesküdtek. Kétszáz esküvő volt akkor egy nap alatt Aradon. A szobában sötét lesz és a cigány meggyújtja a petroleum lámpát. Gyér világosság terjed és a maszatos lámpaüveg imbolygó árnyékokat vet a csupasz falra. Nyílik az ajtó, egy görnyedt hátú összetöpörödött anyóka tipeg be rajta. Nadabán Lénának hívják és kártyát akar venni. Utána többen jönnek be. Egy pillanat alatt tele van a szoba férfiakkal és nőekkel. Egyik borostásképu cigánylegény hegedüt szorongat a hóna aiatt. De Nadabán Léna észre sem veszi őket, már rakja ki a jövődömondó kártyákat az asztalra. A kártyalapokon már elmosódtak a figurák, de a cigányaszszony ismeri minden lapnak a jelentőségét. Megtudom tőle, hogy 83 éves koromban halok meg és egy szőke meg egy barna gondol rám szeretettel, Irigyeim is vannak, de ne törődjek velük, mert rövidesen sok pénz áll a házhoz. Beszéltem még az öregasszony sok mindent, nem tudtam figyelni, mert a fejem zugott a nehéz, büzös levegőtől. Egy pénzdarábbal elhallgattattam és kisettem a tiszta levegőre. Kint már korom sötét van. El akarom hagyni a cigánytelepet és észre veszem, hogy egy hegedü cincog a fülembe. Egy cigánylegény jött mellém és váltig kérdezgette, hogy melyik a nótám. Nem volt kedvem zenét hallgatni, csak arra kértem a cigányt, hogy vezessen ki az országútra, hogy haza térhessek. Ismét a munkástelep mellett megyek el. A lámpavilág mellett észreveszek két cigányt, akik ittasan diilöngözve közelednek felém. Megismerem őket. A sánta és vak koldusok, akik az állomás közelében szokták kikönyörögni a pénzt a járó-kelők tárcájából. Szinte futva igyekszem vissza a városba, mert már sötét van és egy lelket sem lehet az elhagyott helyen látni. Arad házai fölött sárgás fény vibrál. Messziről ku-

tyavonítás hallatszik. Vissza nézek. A ségai munkástelepből csak a világító ablakszemek látszanak, mintha éberen őriznék az apró fehér házak szorgalmas, meglegegett lakóit. —za.)

Hócipő, sárcipő

Javításokat sürgősen végez Szántó Dezső, Arad, Strada Consistorului (Batthány-ucca) 7. sz., Fischer Elíz-palota. Jutányos árak. 83

BOLDOG UJÉVET KIVÁN

igen tisztelt vevőinek és barátainak
PAPP ISTVAN
hentes, Arad, Piata Catedrala
(Tökoly-tér.)

BOLDOG UJÉVET KIVÁN

mélyen tisztelt vevőinek és ismerőseinek
CSETEY & SEITZ vaskereskedők
Arad, Bul. Reg. Ferdinand No. 61. 89

Ismerőseink, pártfogóink

BOLDOG UJÉVET KIVÁN

FISCHER TESTVÉREK
sodrony, szitakészítő gyára Arad, Bul. Reg. Ferdinand (Batthány-ucca) 8-13.

BOLDOG UJÉVET KIVÁN

tisztelt vendégeink és ismerőseink
AMBRUSZTER LAJOS
vendéglős, Arad, a Széchenyi-malom mal szemben.

Igen tisztelt vendégeink és jóbarátainak

BOLDOG UJÉVET KIVÁN

SCHWARCZ FERENC
vendéglős, Arad, Piata Catedrala
(Tökoly-tér.)

BOLDOG UJÉVET KIVÁNUNK

összes rokonainknak és vevőinknek
MENRÁTH és STEINER
Arad. 23

BOLDOG UJÉVET KIVÁN

összes vendégei, barátai és ismerőseinek
FEKETE BÁRÁNY VENDEGLŐ
Arad, Bul. Reg. Ferdinand 48. 30

BOLDOG UJÉVET KIVÁN

mélyen tisztelt vevői, barátai és ismerőseinek
RÓTH CSEMEGEÜZLETE
Arad Str. Eminescu 30. 43

BOLDOG UJÉVET KIVÁN

tisztelt vevőinek
„Turul” cipő elvezetője
AKONY VÁZUL 34

BOLDOG UJÉVET KIVÁN

igen tisztelt barátai, jó ismerőseinek
GONDA SI DÁVID
Arad, Bul. Reg. Ferdinand 4. 36

BOLDOG UJÉVET KIVÁN

igen tisztelt barátainak és ismerőseinek
POLLÁK ARNOLD
szállító, Arad, Str. Nicoara (Petöfi-u.) 37

BOLDOG UJÉVET KIVÁN

mélyen tisztelt megrendelői, jóbarátai és ismerőseinek
VILHELM SCHEIBEL
vizvezeték és csatornázási berendező
Arad, Str. Eminescu 14. 50

Nagy maradék vásár a Vándor divatáruházában.

A nagy forgalom folytán felgyülemlott több ezer méter különféle maradék, minden elfogadható árrért kapható.

Magyarországra hívják Szabolcska Mihályt.

Budapestről táviratozzák: Karcagról érkezett jelentés szerint a gyomai református egyház Szabolcska Mihályt, temesvári költő-papját hívja meg Gyomára lelkésznek.

KÖZGAZDASÁG

Zürichben 2.75, Párisban 9.55 a lej.

HELYI VALUTAÁRAK. (Dec 31.) Francia frank 10.50, svájci frank 38, dollár 191, címár 2.75, szokolí 5.90, lira 8.20, angol font 920. **Kifizetések:** Budapest 380, Bécs 365, Prága 5.90, Zürich 37.90, Milánó 8.30, London 923, Páris 10.60, Newyork 192, Belgrád 2.85.

ZÜRICHI TŐZSDENYITÁS. (December 31.) Ámsterdani 208, Newyork 513.37.50, London 2430, Páris 27.75, Milánó 21.65, Prága 15.55, Budapest 0.0070.25, Belgrád 7.90, Bucuressti 2.65, Varsó 0.000099, Bécs 0.0072.25.

ZÜRICHI TŐZSDEZÁRLAT. (December 31.) Ámsterdani 208.

= Az adóztatás könnyítése. A pénzügyigazgatóság méltánvos rendelkezési küldött ma mindkét adóhivatalának. Az igazgatóság rendelkezése értelmében január ötödikéig még büntetési összeg felszámítása nélkül elfogadják azokat a november havi luxus és forgalmi adóbevételeket, amelyek december hónapban lettek volna esedékesek. A rendelkezés arra is kiterjed, hogy az ötödikéig befizetett 1924. évi egyenes adók utolsó részlete után nem kell még felszámítani a 9 százalékos késedelemi kamatot. Ellenben 7.-én, a következő pénzügyi napon már bírságnak és késedelemi kamatot is számítanak.

= Nem adnak ki italmérési engedélyeket. Bucurestiből táviratozzák: A pénzügyminiszter a korcsmák nagy száma miatt elhatározta, hogy január elsejétől kezdve nem ad ki újabb italmérési engedélyt.

= Keresik a magyar hadikölcsön kötvényeket. Budapestről jelentik: A mai budapesti tőzsdén élénk kereslet mutatkozott a 6 százalékos hadikölcsönkötvények iránt. Kötés azonban nem történt, mert nem lehetett kötvényt kapni a piacon. Ennek oka főleg abban nyilvánul meg, hogy az a kevés kötvénytulajdonos, aki még most is őrzi kötvényeit, abban a reményben van, hogy idővel legalább részben megtérítik valorizálva azt az összeget, amelyet annak idején a kötvényekbe fektettek. Az élénk kereslet oka viszont az, hogy az óvadékok összegét hadikölcsönkötvényekben lehet letenni s így nagyon gyakori eset, hogy erre a célra felhasználják a kötvényeket. A Felvidéken főleg a nosztrifikálatlan kölcsönkötvényeket keresik.

Az aradi „FEHER KERESZT”-ban ma és minden este szenzációt keltő attrakciók.

Newyork 514, London 2430, Páris 27.82.50, Milánó 21.70, Prága 15.52.50, Budapest 0.0070.25, Belgrád 7.90, Bucuressti 2.75, Varsó 0.000099, Bécs 0.0072.25.

A ZÜRICHI UTÓTÖZSDÉN a lej 2.75.

BUCURESTIBEN TŐZSDE-SZÜNET.

BUDAPESTI ÉRTÉKTŐZSDE-ZÁRLAT. (Dec. 31.) Magyar Hitel 520, Osztrák Hitel 170, Salgó 572, Réma 144, Ganz-Danubius 3.600, Kőszén 3.390, Szlavonia 70 és fél, Schlicki 59, Kereskedelmi Bank 1.252, Csáky 12, Cukor 2.600, Ofia 545. (A számok ezresekben értendők.)

SZERKESZTŐI ÜZENETE

Vörösbegy, S. A. Fődokor, hogy egy darabig ne egyen édes tésztát és kenyeret is csak piritva. Az ebédnél és a vacsora étkezésnél ivóvizébe facsarijon néhány csepp citromlevet. Sört, bort ne igyon. Ellenben ihatik naponta kétszer is egy-egy csésze cukor nélküli orosz teát. Ezt a diétát folytathatja néhány hétig és három hónapenként azután is. Ne lankadjék fulságosan lefogyni, mert az árt az idegeknek. Különböztetve az a tudat, hogy sok férfiak csak a

molett nők tetszenek. — Jövöm. Önnek nincs oka arra, hogy komolyan haragudjon völegényére, amiért most, még az esküvő előtt, megenged magának egy-egy kis olyasiféle szórakozást, amiről önnek mint menyasszonyának nem számolhat be. Azért még nagyon jó férfi válhat belőle. Ha azt akarja, hogy ez többé ne történjen meg, ne huzzák-vonják az esküvőt olyan sokáig. Sok könnyelmű férfiből lett komoly, jó férfi és sok nagyon szerelmes völegény lett könnyelművé férfi korában. — I. M., Arad. Novellájára eddig nem kerülhetett a sor, de közölni fogjuk.

Tanfolyam.

Januártól kalaptanfolyamot nyitottam, melyre tanítványok 9-12. é. u. 3-6-ig jelentkezhetnek. —

Dr. Reményiné kalapszálonjában, Arad.

BOLDOG UJÉVET KIVAN

Coloniale Tápszerművek
STOICU & COMP
Arad 46

Igen tisztelt vevőinek, ismerőseinek és barátainak

BOLDOG UJÉVET KIVAN

LEHOCZKY GYÖRGY

mészáros és hentes Arad, Str. Unirel (Fábián u. ucca) 13.

BOLDOG UJÉVET KIVAN

Igen tisztelt vendégeinek és ismerőseinek
ANDREIU PALKOVITS
vendéglős, a városházával szemben Arad.

Nagyrabecsült vevőinek és ismerőseinek

BOLDOG UJÉVET KIVAN

BOSNYAK VIKTOR

börkereskedő Arad, Piata Catedralei (Tököli-tér.)

JACKY COOGAN

esütörtökön először

AZ ARADI APOLLÓ SZÍNHÁZBAN

„Árvácska” film főszerepében.

Igen tisztelt pártfogóinak, ismerőseinek és jóbarátainak

BOLDOG UJÉVET KIVAN

HANNAUER MIHÁLY

épület és díszműbádogos Arad, Str. Eminescu 28. (Deák F.-u.) 15127

Összes pártfogóinak és ismerőseinek

BOLDOG UJÉVET KIVAN

IGNATIE VELSPILICH IGNÁC

uri fodrász Arad, Strada Eminescu (Deák Ferenc-u.) 8

Nagyrabecsült pártfogóinak

BOLDOG UJÉVET KIVAN

KOZAMECZKY

Kéfé és szitagyáros Arad, Bul. Regele Ferdinand (Boros Béni-tér.)

Összes ismerőseinek és nagyrabecsült vevőinek

BOLDOG UJÉVET KIVAN

WERNER & SALGÓ

liszt- és terménykereskedők Arad, Piata Catedralei si Str. Romanului (Tököli-tér és Zrínyi-ucca) sarkán

Pártfogóinak és ismerőseinek

BOLDOG UJÉVET KIVAN

VILÁG JÁNOS

börkereskedő Arad, Bul. Regele Ferdinand (Boros Béni-tér.)

BOLDOG UJÉVET KIVAN

összes ismerőseinek és vendégeinek

Özv. WEIL KÁROLYNÉ

vendéglős Aradulnou (Ujarad)

Pártfogóinak, ismerőseinek és barátainak

BOLDOG UJÉVET KIVAN

TÓTH ISTVÁN

sütő Arad, Strada Carceralilor (Szt. Pál-ucca)

BOLDOG UJÉVET KIVAN

nagyrabecsült vevőinek, ismerőseinek és barátainak

MUZSAY JÓZSEF

férfi- és gyermekruha kereskedő Arad, a színház bejáratával szemben.

BOLDOG UJÉVET KIVAN

t. vevőinek és ismerőseinek

MÁRKUS ISTVÁN

órák és ókszerész Arad, Bul. Reg. Ferdinand 8. (Boros Béni-tér.)

Összes vendégeinek, ismerőseinek és jóbarátainak

BOLDOG UJÉVET KIVAN

SCHERER KOHN EMIL

kávéháztulajdonos Arad, Piata Avram Iancu (Szabadság-tér és Str. Corvin Hunyadi-ucca) sarkán.

Igen tisztelt vevőinek és ismerőseinek

BOLDOG UJÉVET KIVANNAK

ROZENZWEIG TESTVÉREK

börkereskedők Arad, a „Fekete báránny” vendéglővel szembe. 15129

BOLDOG UJÉVET KIVAN

t. vevőinek és ismerőseinek

JÁNOSI KÁROLY

mű- és kereskedelmi korbész Arad, az „Ápoltó” mozi mellett. 68

Összes tisztelt üzletfeleinek, barátainak és ismerőseinek

BOLDOG UJÉVET KIVANOK

DUPAK JÓZSEF

épület és butorasztalos Arad, Str. Marasesti (Kossuth-u.) 68. 10178

BOLDOG UJÉVET KIVAN

pártfogóinak, ismerőseinek és jóbarátainak

BAUER MIKLÓS bádogos

Arad, Piata Mihai Viteazul I. 76

SZIBIK FERENC

mészáros és hentes Arad, Str. Episcopul R. Ciorogariu és Calea Saguna sarkán

BOLDOG UJÉVET KIVAN

üzletfeleinek és barátainak. 10178

NAGY GÉZA fényképész

A legkedvesebb és legolcsóbb újévi fényképpajándék.

műtermében művészi beállítású gyermek fölvételek, izléses finom kivitelű portré fölvételek. Kis képek után nagy faliképek, aquarellek, pastel-
lek minden formában készülnek. A műtér: állandóan fűtve. Arad, Bulv. Reg. Maria 8. (v. Andressy-u.)
Rudolf Moesz 7081

A Szilveszter meghalt Bécsben.

Telefonriport a bécsi Szilveszterről. — A Közlöny bécsi szerkesztő ségének első jelentése az új esztendőben.

(Bécs, 1925 első órájában.)

(A Közlöny bécsi szerkesztő ségének telefonjelentése Bucures-
tia út.) — Micsoda? Buék? Ne
ugrasson engem kedves kolle-
gám! A mi számunkra jól kezdő-
dik az újév. Nekem diktálnom
kell, Ön pedig felveszi, míg má-
sok mulatnak és örülnek, hogy is-
mét vége egy nyomoruságos esz-
tendőnek.

— Hallo, hallo! Még beszél-
lünk!

— Az ideai Szilvesztert rádió-
szilveszternek lehet nevezni. A
legtöbbször otthon várták meg az
éjfél a rádió, vagy egy grammo-
fon muzsikája mellett. Éjfélkor a
bécsi rádióállomás tituló hácsija
elkurjantotta magát: Hallo, hallo!
Prosit Neujahr!, mire azok, akik
megvárták, siettek ágyaikba bujni.

— A legtöbb lokál üres volt, a
melyik felig megrült, annak már
jól ment. Pedig a mulatóhelyek
tulajdonosai az ideai is kitétek
magukért, a starok legióját szer-
ződtették és szinte mindögyik lo-
kálban egy-egy neves humorista,
avagy színész mondotta az újévi
felkészítőt. A Karácsony és az
újév azonban nem igen hoztak re-
munerációkat és amit hoztak, az
kenyérre és cipőre, szóval fonto-
sabb dolgokra kellett, úgy, hogy
hosszu évek múltán a szilveszteri
ünnepségek javarésze deficitel járt.

— Hallo! hallo! Wir sprechen
noch!

— A sablonos öngyilkosságok
az ideai sem maradtak el. A men-
tőktől és a rendőrségtől tíz perc
előtt azt az értesülést kaptam,
hogy eddig két asszony és egy
férfi tett pontot az év végével éle-
tére. Meglehet azonban, hogy vir-
radatig, az ideai Szilveszter öngyilkosságai is elérik a tavalyi tí-
zes létszámot.

— A Kärtnerstrasse az ifjú-
ság az ideai is megrült. A fé-
nyesen kívülragított utvonalon
rendőr-szakaszok tartották fenn a
rendet és szállították be a része-
geket az órszobákba, hogy jövő-
re, azaz pardon néhány óra múlva
kiengedjék. Természetesen a szil-
veszteri humlítás idejére a Kärt-
nerstrassen a kocsi- és autóforga-
lom szünetelt. Egyébként a bécsi
Szilveszterről más felemlíteni va-
ló nincsen, jegyezze még fel, hogy
az egész szerkesztőségnek és az
olvasóknak boldog újévet kíván a
Közlöny bécsi szerkesztősége ne-
vében: (sz. p.)

Zongorák

uák és keveset használtak
Stingl Ehrbar, Wirth, Hitz-
mann stb. leszállított árban,

5 évi jótállással eladó.

Viszonteladónak árendemény.

Sternberg I.

Gradea-Mare, Piața Unirei 2.

Telefon 13—45, Sirocco No. 175

BOLDOG ÚJÉVET KIVÁN

Igen tisztelt vevőinek és ismerőseinek
CZERNÓCZKY TESTVÉREK
urfi cipészek Arad, Str. Marasesti 3.
(Kossuth-u.)

BOLDOG ÚJÉVET KIVÁN

összes vendégeinek és ismerőseinek
SIPOS IMRE
vendéglős, Arad, Str. Alexandri
(Salac-uca.)

BOLDOG ÚJÉVET KIVÁN

Igen tisztelt vendégeinek és barátainak
BUZOGÁNY MÁRTON
a Fehér kereszt étterem tulajdonosa
Arad.

BOLDOG ÚJÉVET KIVÁN

t. vevőinek és ismerőseinek
IOAN PÖHM JÁNOS
vaskereskedő Arad, Piața Avram Iancu
(Szabadság-tér) 3.

BOLDOG ÚJÉVET KIVÁN

t. rendelőinek és ismerőseinek
BARANYI FERENC
uriszabó Arad, Strada Bratianu 18.
(Weitzer János-uca.)

BOLDOG ÚJÉVET KIVÁN

nagyrabecsült vevőinek és ismerőseinek
SOLTÉSZ ANDOR
hentes és mészáros Arad, Str. Eminescu
(Deák Ferenc-u.) 10.

BOLDOG ÚJÉVET KIVÁN

nagyrabecsült pártfogóinak és ismerő-
seinek
ÉBERLEIN AGOSTON
építőmester Arad, Str. Coaseli
(Kasza-u.) 3-5.

Cenzurat: Prefectura Județului.

Felölös szerkesztő:

RÉTHY JÓZSEF.

TIMISOARAI MOZI.

Belvárosi mozi: Január 1. 2. 3. és 4.
Gyárvárosi mozi: Január 3. 4. 5 és 6.
Mehalai mozi: Január 7 és 8.
Utolsó nagy világsiker! Monumentális
dán mozimű!

„A RABSZOLGA KIRÁLYNŐ”.

Az ókor gigantikus visszatükröztetése.
A dráma cselekménye az egyiptomi
fáraók idejében játszik. Főszereplő film,
rendkívüli attrakciókkal, 6 nagy fel-
vonásban. A világsajtó véleménye sze-
rint „A RABSZOLGA KIRÁLYNŐ” c.
film felette körülbelül úgy rendezés
és tartalom, valamint kiállítás tekinté-
tében a „HINDI SIREMLEK” c. filmet
A film német felirattal is el van látva!
A főszereplőkben a német, dán, bécsi
és magyar színházak hírneves művé-
szei, élükön: Ariette Marachel, Maria
Corda és a hírneves magyar művész:

BEREGI OSZKAR.

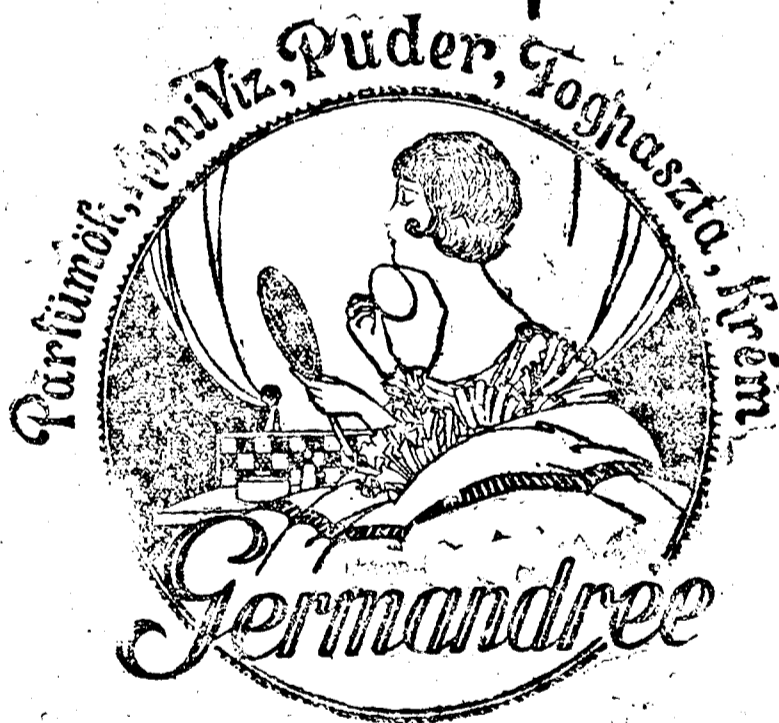
Felemelt helyárak: 30, 25, 15, 10 és 8.
Jön! Jön!

STANLEY AFRIKAI EXPEDICÍOJA

vagy

A POKOL TORKÁBAN

az évad legnépszerűbb attrakciója
3 nagy részben.

Alexandru Goldschmidt Sándor

Bank

Alapítva 1905. évben. Arad, Str. Eminescu. Saját ház.

Foglalkozik:

Ertékpapírvétel és eladás. Betét és folyó-
számla betét fix kamatra. Váltó leszá-
mitolás, pénznemek vétele és eladása

A BERNDORFI ALPACCA

5399

ALPACCA-EZUST

EVŐESZKÖZÖK

és ASZTALI KÉSZLETEK A LEGIOBBAK.

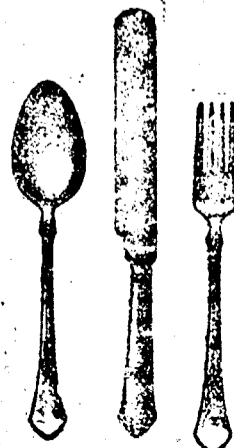
KAPHATÓ minden szakmabeli üzletben.

Főraktár: „ALBINA”, Fabrica de
ARGINTARIE-BERNDORF S. A.

BUCUREȘTI, Str. C. A. Rosetti No. 3.

NAGY VÁLASZTÉK CHINA-EZUST ÁRUKBAN.

Berndorfi TISZTA-NICKEL főző-
edények. — Ezüstözések és
javítások szakszerű elkészítése.

Valódi angol szövetekben **Kádár István** uriszabó cégnél Készít méretek után elegáns uri téllkabátokat, felöltőket, raglánokat, béli frakkot és mindenféle alkalmi ruhákat. Arad, Str. Bucur 3., Eötvös-u. azolid árak mellett. **Pontos kiszolgálás!!**

FAVORIT Iparművészeti SALON

ARAD. Strada Mărășești No. 10. (volt Kossuth-utca.)

Művészi lámpaernyők és kézimunkák, a világhírű DICHTL csipkék anyagának egyedüli elárúsítója.

Ne tessék elfelejteni,

hogy már kis mennyiség „Valódi Franck” a kávét jobbá teszi, gyönyörű barna színt ad neki és azonkívül egészségesebbé teszi. :-: :-: :-: :-:

Saxonia Nr. 3351.

) Védjegy: Kávédaráló.

439

Mozi gépek,

motorok, filmek és az összes mozgószínházi cikkeket azonnal és legelőször szállít:

J. BASIL & Co.

Tin Coara, Strada Griselinii

Különlegességek: EFER. tükörlámpák

:: áram és üzemköltség megtakarítás. — ::
Kérjen ajánlatot! Kérjen ajánlatot!

Gyártelep

iparvágánnyal 100 vagon befogadására 240.000 lej bérjövdelemmel eladó.

„Argus”-nál Arad, Str. Eminescu (Deák-F.-u.)

PERFECT DEUTSCHE

Stenotypistin

wird sofortigen Eintritt gesucht. — Oflerte unter „Grossunternehmung“ soll in

Wallinger Anzeuge-Büro geschicht werden.

„Rador” 2507

Utazó

magyar, német és román nyelvben jártas, kellő gyakorlatl, nagy elektrotechnikai cég részére

keresztetik.

Erdély- és Bánát számára. Fixfizetés és napidíjak.

Németnyelvű ajánlatok „Serios u. Verlässlich” jelíggel „Rador Publicitate” Cluj címre intézendők. 84

Serindes
Királyi udv.
szállító

Felismulhatatlan a valódi és valódi

CAROL NAGY

FABRICA DE CRAVATE SI PANGlici 8255
NYAKKENDŐ- ÉS SZALAGGYÁR
KRAWATTEN- UND BANDFABRIK

Telefon: 5-99, 16-38. **TIMIȘOARA** Telegrama: „Nagyband”

GALGON

GYULA, csemege, fűszer, kávé- különlegességek, csemege-
borok és ásványvizek nagy raktára. Rendelések legpontosab-
ban, leggyorsabban házhoz szállítva. Timisoara, Belváros,
Jenő herceg- és Meroy-utca sarak. — Telefon 87. szám. 480

Biztos tőkebefektetés

Mészánya üzemképes állapotban 5 kamencével, 6 szobás lakóházzal, nagy vevőkörrel, kimutatható évi 600 ezer lei tiszta jövedelemmel eladó, vagy aradi ingatlanért elcsereendő. Értekezni lehet kizárólagos megbízottnál Haász irodájában Aradon, Str. Romanului 5. (Zrinyi-utca.) 16537

PAPLANOK

Cloth, Cashmire és selyemből legeszebb kivitelben készülnek

Glésinger József és Fia

vászon szőnyeg és szövet
101 Áruházban 101

Arad, str. Metianu (Forray-u.)

BRAUN FÜLÖP

Faáru Iparvállalata Kisjenő.

52

Épület és butorasztalosság, esztorgályosárak, szerszámnyelek, seprűnyelek, kefefák stb. gyártása nagyban.

Makulatura 5 kgros csomagokban kapható a kiadóban

Cipészek! Csizmadiák! Szijgyártók!

A nálunk vásárolt anyagoknál már a bevásárlásnál megkeresitek a télire és a nyárra valótokat!

STEINER Testvérek

bőrkereskedésben Aradon, Újszentannán, Klsjenén.

Legolcsóbb beszerzési forrás Schutz-nál

Arad, Str. Eminescu 28-30. (v. Deák F.-u.)

ahol kizárólag angol és brünni férfi szövetek, szabókellékek állandó nagy raktára van.

Graf Sándor építész

Arad, Str. Ioan Calvin No. 12. (Attila-tér) Előnyös feltételek mellett eszközöl átalakítási és javítási munkálatokat, továbbá új épületek tervezése és felépítése. 15124

Olcsó üzlet kínálat!

Nagyforgalmu város első szállodája 40 szobával, étterem és kávéházzal nagy ezüst felszereléssel 800.000-el átvehető.

Unamonti város első szállodája kávéházzal, étteremmel, szép felszereléssel 400.000-el átvehető.

Forgalmas mezőváros polgári üzleté szaloda, étterem, kávéház táncsteremmel, mozival 140.000-el átvehető.

Mezőváros legelső kávéháza fényes berendezéssel, óriási forgalommal 650 ezerért 400.000-el átvehető.

Megyeszékhelyén legelső kávéház, étterem eladó 250.000-el átvehető, háztulajdonostól 32 szobás szálloda hozzá bérelhető.

Aradon sarok depó üzlet napi 4000 lei forgalommal elköltözés véget részletre is eladó.

Sarok depó nagy forgalommal 80.000-el átvehető.

Belvárosi sarok kocsmája lakással 50 ezerért.

Nagyforgalmu vendéglő 50.000-el átvehető. 16648

"RGUSNÁL" Str. Eminescu (Deák Ferenc-utca) L.

SAMUIL WEISZBERGER SUCCESOR

ARAD, BUL. REG. MARIA (Andrássy-tér) 6b. Nagyban eladás és iroda II. udvar. Ajánlja legfinomabb liqueur, cognac és rumkülönlegességeit, valamint gyümölcspálinkáit és borait. Eladás nagyban és kicsinyben. A legszebb u j é v i ajándék. 7069

HAJÓ TEA
védjegyü
TEA

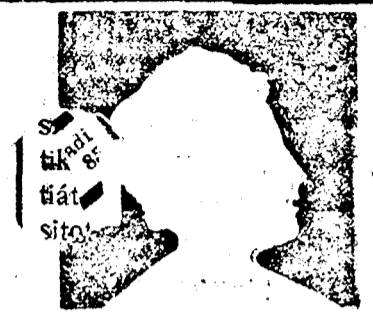
illata és íze felülmúlhatatlan.

A három legjobb minőség: 74-220-55 szám.

Iroda és lerakat:

„CORABIA“ S. A. R.

Bukarest, Str. Matei Millo 8. Rador No. 2437.

Valódi **OETKER**-féle süítő és vanilliacukor a fenti védjeggyel és az Oetker névvel van ellátva. Figyeljen a **OETKER** névre és védjegyre. Utánzatoktól peddig óvakodjon. :-: Vezérképvisolet: **Viktor Barthmes Arad, Str. A. Filipescu 40. - Tel.: 716.**

Butorkereskedők, butorasztalozok figyelembe!
Teljesen újonnan berendezett csiszoló- és tükrögyáram vállal mindennemű csiszolást és új tükrök, valamint régi vak tükrök újonnan való készítését. Gyáram a mai kor legkényesebb igényeinek megfelelő munkát állít elő. Szakmabeliek szives pártfogását kéri: **IGNAT PINTÉR, Arad, Piata Catedralet (Tökölly-tér). - Gyár: Str. Delavrancea (Lahner Gy.-u.) 1**

4424

Megvételre kerestetik:

egy használt, de jó, üzembépes állapotban levő, 220-250 m/m átmérőjű, 800 m/m oo hosszú, dupla daráló oo **hengerek.**

Részletes ajánlatok gyártmány, kor, nagyság és ár megjelölésével a Lovrin Hengergőzmalom R.T.-hoz, Lovrin (Torontál-megye) címére küldendők. 61

Legolcsóbb butor beszerzési forrás

Arad, Str. Eminescu (Deák Ferenc-u.) 41.

Hálóok

Rudolf Mosse 7038

Ebédlöve

Uri és leányszobák legegyszerűbbtől a legművésziesebb kivitelben kapható.

Angro és detail eladás. Feltűnő olcsó árak. Közvetlen a termelőtől.

Aradi Iparosok Butor és Asztalosáru Termelő Szövetkezete

Banca Centrala pentru industrie si comert s. a. Cluj.

Saját tőke 70,000.000 Lei.

ARADI FIÓKJA (saját házában.) TELEFON (interurban) 330, 520 és 860 számok.

BULEVARDUL REGELE FERDINAND I. 29.

6044

Foglalkozik mindenféle hitel üzletekkel, kereskedelmi valamint iparvállalatok finanszírozásával stb. Elfogad betéteket gyümölcsötztetés végett a legelőnyösebb bankkamatláb mellett. Külön deviza osztály; elfogad betéteket idegen valutákban, számítva a kamatokat azon pénznemben.

SAJÁT RAKTÁRA, MELY 500 VAGON ÁRU BEFOGADU KÉPESSÉGÜ, stb. stb.

